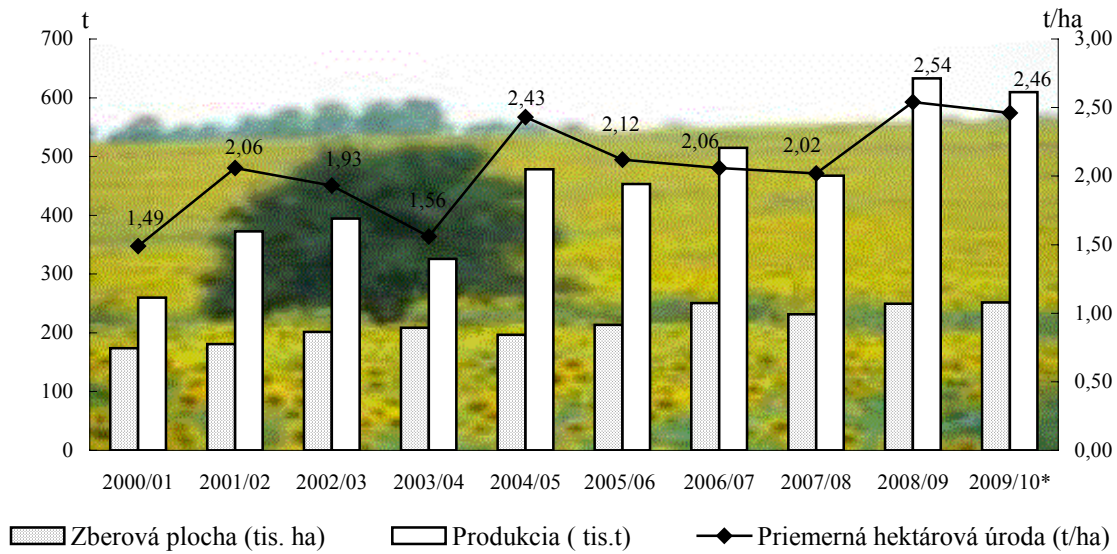

Olejníny

Situačná a výhľadová správa k 30.6.2009

Plochy, produkcia a priemerné hektárové úrody olejní v SR

Bratislava,
november 2009

Autor:

Ing. HELENA TIBENSKÁ, CSc.

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

- Agra Europe
- Coceral – European association representing trade in cereals, oilseeds
- Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky
- Food and Agriculture Organization of the United Nations - Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj
- PALMA – TUMYS, a. s. Bratislava – divízia nákupu
- Pôdohospodárska platobná agentúra
- Príručka o Spoločnej poľnohospodárskej politike, MP SR, VÚEPP, Agroinštitút Nitra
- RADELA, s. r. o. Bratislava
- Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- USDA (U. S. Department of Agriculture)
- Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva Bratislava

Autorka touto cestou ďakuje za spoluprácu všetkým uvedeným organizáciám a ich odborným pracovníkom.

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor.

**© VÚEPP Bratislava
ISSN 1337-4540**

ÚVOD**SÚHRN**

1. REGULAČNÁ A PODPORNÁ POLITIKA SPOLOČNÉHO A NÁRODNÉHO TRHU.....	2
1.1. Platná legislatíva k agrárnemu trhu olejninami.....	2
1.2. Národná podpora.....	4
2. SITUÁCIANA TRHU V SR.....	13
2.1. Repka	13
2.2. Slničnica	14
2.3. Mak siaty	15
2.4. Sója	16
2.5. Horčica	17
2.6. Lan olejny	18
2.7. Ostatné olejniny	19
2.8. Spracovanie olejnín	21
3. SITUÁCIA NA TRHU V EÚ	24
4. SVETOVÝ TRH S OLEJNINAMI A RASTLINNÝMI OLEJMI	28
PRÍLOHY	

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

CR SR	Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky
CIF	cena tovaru vrátane poistenia a dopravných nákladov
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
EK	Európska komisia
EÚ	Európska únia
€	mena Euro
ES	Európske spoločenstvo
FAOSTAT	štatistika FAO
FAPRI	Inštitút pre agropotravinársky výskum univerzity Iowa USA
FOB	Cena tovaru naloženého do dopravného prostriedku v prístave
ha	hektár
IACS	Integrovaný administratívny a kontrolný systém
JRTO	jedlé rastlinné tuky a oleje
MERO	biopalivo – zmes metylesterov vyšších mastných kyselín
MJ	Merná jednotka
mil.	milión
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
NR SR	Národná rada SR
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Plán rozvoja vidieka
SAPS	Jednotná platba na plochu (Single area payment scheme)
Sk, SKK	slovenská koruna
SOP	Sektorový operačný program
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
t	tona
tis.	tisíc
USD	americký dolár
USDA	Ministerstvo poľnohospodárstva USA
USD/t	americký dolár/tona
VDJ	veľká dobyčcia jednotka
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
Z. z.	Zbierka zákonov

ÚVOD

Situačná a výhľadová správa hodnotí situáciu na trhu s olejninami v Slovenskej republike v hospodárskom roku 2008/2009 a predkladá prognózu na hospodársky rok 2009/2010 a 2010/2011.

Súčasťou správy sú informácie o cenách jednotlivých druhov olejnin, vlastných nákladoch na pestovanie repky a slnečnice, informácie o vplyve štátu na trh s olejninami, dovoze a vývoze olejnatých semien a vybraných druhov olejov a pokrutín ako aj údaje o produkcii olejnin, olejov a pokrutín v EÚ a vo svete a ich cenách na svetových trhoch.

Správa zahŕňa údaje o repke, slnečnici, maku siatom, horčici, sóji, ľane a ostatných olejninách. Hospodársky rok začína 1.7. príslušného roka a končí 30.6. nasledujúceho roka.

Správa je k dispozícii vo Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a na internete <http://www.vuepp.sk>.

SÚHRN

V hospodárskom roku 2008/2009 celková ponuka olejnatých semien spolu s počiatočnými zásobami a dovozom dosiahla 633,1 tis. ton. Domáca spotreba v porovnaní s hospodárskym rokom 2007/2008 sa zvýšila o 21,2 % v dôsledku 45,8 %-ného zvýšenia potravinárskej spotreby. Spotreba repky na výrobu MERA medziročne vzrástla o 7,5 %. Vývoz olejnin podľa našich prepočtov dosiahol 330,7 tis. ton. Konečné zásoby dosiahli 1 113 ton.

Priemerné ceny výrobcov olejnatých semien v roku 2008 boli oproti roku 2007 vyššie v rozpätí od 18,9 % do 50,9 % s výnimkou slnečnice, pri ktorej ceny klesli o 24,3 %.

V hospodárskom roku 2009/2010 sa olejninu pestovali na výmere 271 648 hektárov, t.j. medziročný nárast o 8,4 %. Podiel olejnin v štruktúre osevu v roku 2009 dosiahol 20,1 %, oproti roku 2008 nárast o 1,5 percentuálneho bodu. Osevné plochy vzrástli pri všetkých druhoch olejnin v intervale od 2,5 % (repka) do 91,3 % (horčica). V dôsledku nepriaznivých klimatických podmienok v priebehu vegetácie boli priemerné hektárové úrody pri všetkých druhoch olejnin v porovnaní s rokom 2008 nižšie v rozpätí od 1,3 % do 14,9 %. Vzhľadom na nižšie priemerné hektárové úrody produkcia olejnin sa predpokladá na úrovni 638,6 tis. ton, t.j. nárast o necelé percento. Medziročne vzrastie pri tých druhoch olejnin, kde došlo k výraznému zvýšeniu plôch (horčica, sója, slnečnica ľan). Celková ponuka olejnatých semien sa odhaduje na 654,2 tis. ton. Domáca spotreba olejnatých semien sa medziročne zníži o 6,8 % v dôsledku zníženia spotreby repky na výrobu rastlinných tukov a olejov o 15,9 % a na výrobu metylesteru repkového oleja (o 19,4 %). Spotreba slnečnice na potravinárske účely vzrastie o 8,7 %. Vývoz olejnatých semien medziročne vzrastie o 3,5 % na 342,2 tis. ton.

Priemerné ceny výrobcov olejnatých semien v roku 2009 boli oproti roku 2008 pri hlavných druhoch olejnin nižšie (repka a slnečnica), naopak pri ostatných druhoch olejnin vyššie (mak, sója, horčica a ľan).

V hospodárskom roku 2010/2011 osevné plochy olejnin mierne klesnú (o 2,9 %). Celková produkcia olejnatých semien sa odhaduje na 644,7tis. ton, t.j. nárast o 1 % z titulu predpokladaných vyšších priemerných hektárových úrod. Celková ponuka spolu s dovozom

a počiatocnými zásobami bude vyššia oproti súčasnému hospodárskemu roku o 1,5 % a dosiahne 663,8 tis. ton. Vývoz olejnatých semien medziročne vzrastie o 1 % na 356,7 tis. ton.

BILANCIA OLEJNÍN SPOLU

Balance of Oilseeds in Total

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ	M. j.	Skutočnosť				Odhad	Prognóza
		2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Osevná plocha	ha	215 548	252 208	233 620	250 552	271 648 s	263 752
Zberová plocha	ha	213 509	250 397	231 351	249 327	271 454	263 752
Hektárová úroda	t/ha	2,12	2,06	2,02	2,54	2,35	2,44
Produkcia	t	453 448	514 671	467 512	633 141	638 584	644 651
Počiatocné zásoby	t	618	9 710	32 428	357	1 113	3 782
Dovoz spolu	t	14 455	19 305	17 896	29 049	14 467	15 386
Celková ponuka	t	468 521	543 686	517 836	662 547	654 164	663 819
Domáca spotreba	t	248 584	276 419	272 820	330 732	308 149	304 790
v tom: potravinárska	t	160 132	164 623	129 611	188 925	181 683	173 933
Iná (MERO, krmivárska)	t	88 706	111 796	143 208	153 272	126 466	130 857
Vývoz spolu	t	209 973*	234 839	244 659	330 702	342 233	356 722
Celkové použitie	t	458 811	511 258	517 479	664 434	650 382	661 512
Konečné zásoby	t	9 710	32 428	357	1 113	3 782	2 307

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR - zahraničný obchod september 2009, * odhad autora
s – skutočnosť

1. REGULAČNÁ A PODPORNÁ POLITIKA SPOLOČNÉHO A NÁRODNÉHO TRHU

1.1. Platná legislatíva k agrárnemu trhu s olejninami

- **Nariadenie Komisie (ES) č. 1301/2006**, ktorým sa ustanovujú všeobecné pravidlá pre správu dovozných colných kvót pre poľnohospodárske produkty spracovaných prostredníctvom systému dovozných licencií.
- **Smernica 2003/30/EC Európskeho parlamentu a Rady EÚ** z 8. mája 2003 o podpore využitia biopalív alebo iných obnoviteľných zdrojov pre dopravu.
- **Smernica Rady 2002/57/ES** z 13. júna 2002 o obchodovaní s osivom olejnin a priadnych rastlín.
- **Nariadenie Komisie (ES) č. 1214/2007** z 20. septembra 2007, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku v platnom znení. Nariadenie ustanovuje verziu kombinovanej nomenklatúry platnú pre rok 2008.
- **Nariadenie Komisie (ES) č. 1310/2008** z 19. septembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku v platnom znení. Nariadenie ustanovuje verziu kombinovanej nomenklatúry platnú pre rok 2008.
- Ministerstvo pôdohospodárstva SR a Ministerstvo zdravotníctva SR vydali podľa § 3 odst. 1 a § 30 odst. 1 zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách **výnos z 21. januára 2002**

č. 3 235/1/2001–100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu SR upravujúca jedlé rastlinné tuky a jedlé rastlinné oleje a výrobky z nich. Výnosom upravujú požiadavky na vývoz a dovoz jedlých rastlinných tukov a jedlých rastlinných olejov a výrobkov z nich určených na priamu ľudskú spotrebu a na výrobu potravinových výrobkov, na manipuláciu s nimi a na ich uvádzanie do obehu. Výnos nadobudol účinnosť 1. marca 2002.

- **Rozhodnutie Rady č. 2005/834/ES** z 8. novembra 2005 o rovnocennosti kontrol postupov na udržiavanie odrôd vykonávaných v niektorých tretích krajinách a o zmene a doplnení Rozhodnutia 2003/17/ES.
- **Zákon č. 543/2007 Z. z.** z 25. októbra 2007 o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka s účinnosťou od 1. januára 2008.
- **Zákon č. 597/2006 Z. z.** o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 158/2007** zo 14. marca 2007 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou platby na pestovanie energetických plodín s účinnosťou od 1. apríla 2007.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2007 zo 14. marca 2007** o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe s účinnosťou od 1. apríla 2007.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 239/2007** z 25. apríla 2007 o podmienkach výberu žiadosti o zaradenie do agroenvironmentálneho opatrenia s účinnosťou od 1. júna 2007.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 369/2007** z 8. augusta 2007 o niektorých podporných opatreniach v pôdohospodárstve s účinnosťou od 15. augusta 2007.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 579/2007** z 5. decembra 2007, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 213/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v znevýhodnených oblastiach.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 580/2007** z 5. decembra 2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 158/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou platby na pestovanie energetických plodín.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 36/2008** zo 16. januára 2008, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 50/2008** zo 6. februára 2008, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 81/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou jednotnej platby na plochu.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 160/2008** zo 16. apríla 2008 o podmienkach výberu žiadosti o zaradenie do opatrenia agroenvironmentálne platby a o podmienkach poskytovania agroenvironmentálnych platieb s účinnosťou od 1. mája 2008.

- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 20/2009** zo 14. januára 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 114/2009** z 18. marca 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 121/2009** z 11. marca 2009 ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 499/2008 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 155/2009** ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 20/2009 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 264/2009** zo 17. júna 2009 o podporných opatreniach v pôdohospodárstve.
- **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 381/2009 z 23. septembra 2009** ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 264/2009 Z. z. o podporných opatreniach v pôdohospodárstve.
- **Metodický pokyn MP č. 1569/2009-920** k nariadeniu vlády SR č. 499/2008 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka v znení nariadenia vlády SR č. 121/2009 Z. z.

PODPORY

1.2. Národná podpora (štátna pomoc)

Národná podpora pre pestovateľa sa v roku 2007 poskytovala podľa nariadenia vlády SR č. 369/2007 Z.z. z 8. augusta 2007 o niektorých podporných opatreniach v pôdohospodárstve s účinnosťou od 15. augusta 2007, podľa ktorého dotácie v poľnohospodárskej prvovýrobe sa mohli poskytnúť na:

- § 11 úhradu straty spôsobenej prírodnými katastrofami na poľnohospodárskych plodinách. Dotáciu podľa odseku 1 možno poskytnúť:
 - a) 100 % straty zníženej o poistné plnenie, ak je pestovateľ poistený proti prírodným katastrofám,
 - b) 50 % straty, ak sa pestovateľ nepoistil proti prírodným katastrofám.
- § 13 úhradu straty spôsobenej nepriaznivými poveternostnými udalosťami na poľnohospodárskych plodinách
- § 15 úhradu straty na plodinách v dôsledku vyhláseného opatrenia
- § 16 platby poistného v poľnohospodárstve
- § 17 účasť na výstavách
- § 18 zvýšenie kvality poľnohospodárskych výrobkov chovateľov a pestovateľov
- § 19 zvýšenie kvality poľnohospodárskych výrobkov pri ich spracovaní v podniku potravinárskeho priemyslu.

1. Priame platby sa poskytujú na základe

Nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 529/2001 Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003, s. 1-69 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT, FI, SV) mimoriadne vydanie v slovenskom jazyku Kapitola 3 Zväzok 40 s. 269-337.

V roku 2007 podľa nariadenia vlády SR:

Od 1. marca 2007 platí nariadenie vlády č. 81/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou jednotnej platby na plochu. Jednotná platba na plochu sa poskytne na výmeru obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy vedenú v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov. Jednotná platba na plochu sa poskytne žiadateľovi, ak poľnohospodárska pôda:

- a) bola obhospodarovaná k 30. júnu 2003,
- b) dosahuje výmeru najmenej jeden hektár, pričom táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdnych blokov príslušného druhu pozemku s výmerou najmenej 0,3 hektára obhospodarovanej pôdy jedným žiadateľom,
- c) má viditeľne označené a vymedzené hranice, ak nie je prirodzene ohraničená,
- d) je udržiavaná v súlade s dobrými poľnohospodárskymi a environmentálnymi podmienkami uvedenými v prílohe č. 1.

Suma jednotnej platby na plochu sa upraví podľa osobitných predpisov.

Od 1. marca 2007 je v platnosti nariadenie vlády č. 159/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe. Podľa neho sa:

- § 1 doplnkové platby sa môžu poskytnúť formou,
 - a) platby na plodiny pestované na ornej pôde,
 - b) platby na chmeľ,
 - c) platby na vybrané odrody tabaku.
- § 3 platba sa môže poskytnúť na plochu najmenej 0,3 hektára a najviac 1 003 453 hektárov.

Od 1. apríla 2007 je v platnosti nariadenie vlády č. 158/2007 Z. z. zo 14. marca 2007 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou platby na pestovanie energetických plodín. Pre repku olejnú a slnečnicu je stanovený reprezentatívny výnos 1,9 t/ha, pre sóju 1,5 t/ha a ľan olejný 0,9 t/ha.

Od 15. augusta 2007 je v platnosti **nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 369/2007** z 8. augusta 2007 o niektorých podporných opatreniach v pôdohospodárstve.

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 2278/2007-100 o výške priamych platieb na rok 2007 poskytovaných formou jednotnej platby na plochu, osobitnej platby na cukor a doplnkových priamych platieb. **MP SR stanovilo sadzby pre rok 2007:**

Jednotná platba na plochu (SAPS): 2 553,19 Sk/ha

Platba na pestovanie energetických plodín: 1 524,46 Sk/ha

Platba na plodiny pestované na ornej pôde: 1 938,57 Sk/ha,

Od 1. júna 2007 platí nariadenie vlády č. 239/2007 Z. z. o podmienkach výberu žiadostí o zaradenie do agroenvironmentálneho opatrenia.

-§ 2 agroenvironmentálne opatrenie, zahŕňa tieto podopatrenia:

a) základnú podporu

1. na ornej pôde,
2. na trvalých trávnych porastoch,
3. pre ovocné sady a vinice,

b) integrovanú produkciu

1. vo vinohradníctve,
2. v ovocinárstve,
3. zeleniny,

c) ekologické poľnohospodárstvo

1. na ornej pôde,
2. pri pestovaní zeleniny, liečivých, koreninových a aromatických rastlín,
3. v ovocných sadoch a vinohradoch,
4. na trvalých trávnych porastoch,

d) ochranu proti erózii

1. na ornej pôde stabilizačným osevným postupom,
2. na ornej pôde vytvorením parcely s prijateľnou veľkosťou,
3. vo vinohradoch,
4. v ovocných sadoch,

e) zatrávanie ornej pôdy,

f) ochranu vybraných biotopov trávnych porastov,

g) chov a udržanie ohrozených druhov zvierat.

-§ 3 ochranu proti erózii na ornej pôde vytvorením parcely s prijateľnou veľkosťou možno vykonávať na dieloch pôdnych blokov, ktorých priemerná svahovitosť je tri stupne a viac, alebo na ploche väčšej ako 30 hektárov.

Jeden pestovateľ si nesmie vybrať 2 schémy podpory na tej istej pôde, okrem SAPS.

V roku 2008 podľa nariadenia vlády SR:

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 2148/2008-100 o výške priamych platieb o výške priamych platieb a doplnkových národných priamych platieb na rok 2008. ***MP SR stanovilo sadzby pre rok 2008:***

- Jednotná platba na plochu (SAPS): 96,64 €/ha (2 928,06 Sk/ha)
- Platba na pestovanie energetických plodín 45 €/ha (1 363,50 Sk/ha)
- Platba na plodiny pestované na ornej pôde: 55,64 €/ha (1 685,89) Sk/ha)

V roku 2009 podľa nariadenia vlády SR:

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 18/2009 o vydaní výnosu o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MP SR na všeobecne prospešné aktivity v pôdohospodárstve a pri rozvoji vidieka

Oznámenie MP SR o výške priamych platieb na rok 200 č. 1434/2009-100 Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky podľa § 12 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 20/2009 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb oznamuje výšku sadzieb pre jednotlivé priame platby:

- a) Jednotná platba na plochu (SAPS): **121,60 €/ha**
- b) Platba na pestovanie energetických plodín: **45 €/ha**
- c) Osobitná platba na cukor: **546,69 €/ha**
- d) Osobitná platba na ovocie a zeleninu: **40,50 €/ha**
- e) Prechodná platba na rajčiaky: **831,48 €/ha**

3. Podpory podľa Programu rozvoja vidieka na programovacia obdobie 2007–2013

OS1: ZVÝŠENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI SEKTORA POĽNOHOSPODÁRSTVA A LESNÉHO HOSPODÁRSTVA

OPATRENIE: MODERNIZÁCIA FARIEM

Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia objektov

Podpora:

- na prvotnú pozberovú úpravu a skladovanie obilnín, olejní, strukovín, ovocia, zeleniny, zemiakov, objemových krmív, liečivých, technických a energetických plodín vrátane osív a sadív;
- na uskladnenie priemyselných a hospodárskych hnojív a prípravkov na ochranu rastlín;

Obstaranie a modernizácia technického a technologického vybavenia

Podpora:

- na prvotnú pozberovú úpravu a skladovanie obilnín, olejní, strukovín, ovocia, zeleniny, zemiakov, objemových krmív, liečivých, technických a energetických plodín vrátane osív a sadív;
- na spracovanie biomasy pre technické a energetické využitie;
- na aplikáciu hnojív a prípravkov na ochranu rastlín;
- na pestovanie poľnohospodárskych plodín, t.j. prípravu pôdy, sejbu, zber a manipuláciu s rastlinnou produkciou vrátane doplnenia existujúcich technologických liniek;
- závlahových a odvodňovacích systémov;

Výška podpory

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

1. v prípade oblastí cieľa Konvergencia (SR okrem Bratislavy):

- pre mladých poľnohospodárov v znevýhodnených oblastiach, pričom minimálne 40 % predstavujú vlastné zdroje, **60 %** verejné (45 % EÚ a 15 % SR),

- pre ostatných v znevýhodnených oblastiach,
pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje, **50 %** verejné (37,5 % EÚ a 12,5 % SR),
- pre mladých poľnohospodárov v iných oblastiach,
pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje; **50 %** verejné (37,5 % EÚ a 12,5 % SR),
- pre ostatných,
pričom minimálne 60 % predstavujú vlastné zdroje, **40 %** verejné (30 % EÚ a 10 % SR),

2. V prípade ostatných oblastí:

- pre mladých poľnohospodárov v znevýhodnených oblastiach,
pričom minimálne 40 % predstavujú vlastné zdroje; **60 %** verejné (30 % EÚ a 30 % SR),
- pre ostatných v znevýhodnených oblastiach,
pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje; **50 %** verejné (25 % EÚ a 25 % SR),
- pre mladých poľnohospodárov v ostatných oblastiach,
pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje, **50 %** verejné (25 % EÚ a 25 % SR),
- pre ostatných,
pričom minimálne 60 % predstavujú vlastné zdroje, **40 %** verejné (20 % EÚ a 20 % SR).

Oprávnené náklady na jeden projekt: min. 3 000 €, max. 3 mil. €.

OPATRENIE: PRIDÁVANIE HODNOTY DO POĽNOHOSPODÁRSKÝCH PRODUKTOV A PRODUKTOV LESNÉHO HOSPODÁRSTVA

- zavádzanie výroby nových produktov; novej techniky/technológií,
- zlepšovanie kvality výrobkov dosiahnutím kvalitatívnych a hygienických štandardov,
- EÚ, ich marketingu a odbytu na nových trhoch,
- zavádzanie a rozširovanie informačných a komunikačných technológií,
- spracovanie obnoviteľných zdrojov energie.

Podporované činnosti prvospracovateľských sektorov

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia hygienicko-sanitárnych režimov, napr. laboratórií, umyvární a šatní pre pracovníkov a návštevníkov,
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia technológií na ochranu životného prostredia (spracovanie odpadu a čistenie odpadových vôd atď.),
- výstavba, obstaranie a rekonštrukcia zariadení a technológií súvisiacich so spracovávaním produktov na výrobu potravín s chráneným označením pôvodu, chráneným zemepisným označením a zaručených tradičných špecialít podľa osobitného predpisu (nariadenie Rady (ES) č. 509/2006 a nariadenie Rady (ES) č. 510/2006),
- zlepšenie prezentácie a prípravy produktov, podpora lepšieho využitia alebo eliminácie vedľajších produktov alebo odpadu,
- obstaranie výpočtovej techniky (hardvér), programového (softvér) a iného elektronického vybavenia (tlačiarne, skenery a pod.), pripojenia k internetu k zefektívneniu činností zvyšujúcich pridanú hodnotu a zlepšujúcich predaj produkcie a zaistenia informatizácie,

- rekonštrukcia a modernizácia objektov výrobných prevádzok; obstaranie, rekonštrukcia a modernizácia zariadení, strojov, prístrojov a technológií, spracovateľských a výrobných kapacít vrátane obilných síl, síl mlynských výrobkov a výrobní kŕmnych zmesí ako aj skladov produktov po spracovaní.

Výška podpory

Maximálna sadzba podpory sa obmedzuje na mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle *odporúčania Komisie 2003/361/ES*.

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- **50 %** (37,5 % EÚ, 12,5 % SR) pre oblasti cieľa Konvergencia (okrem Bratislavy), pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje;
- **40 %** (20 % EÚ, 20 % SR) pre ostatné oblasti, pričom minimálne 60 % predstavujú vlastné zdroje.

Výška oprávnených nákladov na jeden projekt: min. 3 000 € a max. 5 mil. €.

OPATRENIE: ODBORNÉ VZDELÁVANIE A INFORMAČNÉ AKTIVITY

- vytvárania predpokladov pre dosiahnutie čo najväčšieho prínosu a pridanej hodnoty v rámci relevantných opatrení programu,
- poskytovania potrebných vedomostí a zručností pre:
- zavádzanie inovácií, nových metód a nástrojov práce v poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych podnikoch pre zvýšenie ich efektívnosti,
- zavádzanie a rozširovanie informačných a komunikačných technológií,
- zabezpečovanie a zvyšovanie kvality hospodárenia, výroby a bezpečnosti potravín,
- udržanie existujúcich a tvorbu nových pracovných miest,
- zlepšenie ochrany životného prostredia,
- dodržiavanie bezpečnosti práce.

Výška podpory

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- **100 %** pre oblasti cieľa Konvergencia (75 % EÚ a 25 % SR); platí pre SR okrem Bratislavy,
- **100 %** pre ostatné oblasti (50 % EÚ a 50 % SR).

Výška oprávnených nákladov na jeden projekt: minimálne 3 000 € a maximálne 70 000 €.

OPATRENIE: VYUŽÍVANIE PORADENSKÝCH SLUŽIEB

Výška podpory

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- **80 %** (60 % EÚ a 20 % SR) pre oblasti cieľa Konvergencia (okrem Bratislavy), maximálne však **1 500 €**, pričom minimálne 20 % predstavujú vlastné zdroje.
- **80 %** (40 % EÚ a 40 % SR) pre ostatné oblasti, maximálne však **1 500 €**, pričom minimálne 20 % predstavujú vlastné zdroje.

Maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt: **1 875 €**.

OPATRENIE: ODBYTOVÉ ORGANIZÁCIE VÝROBCOV

Podporovanie vzniku odbytových organizácií výrobcov

Výška podpory:

Odbytové organizácie výrobcov	EÚ %	SR %	Verejné zdroje %
Oblasti cieľa Konvergencia	75	25	100
Ostatné oblasti	50	50	100

Výška paušálnej platby:

Podpora sa poskytne v ročných splátkach počas prvých piatich rokov odo dňa uznania odbytovej organizácie výrobcov. Vypočíta sa na základe hodnoty ročne realizovanej produkcie organizácie a nepresiahne:

- v prvom roku 5 %, v druhom roku 5 %, v treťom roku 4 %, vo štvrtom roku 3 % a v piatom roku 2 % z hodnoty predanej výroby do 1 000 000 € a
- v prvom roku 2,5 %, v druhom roku 2,5 %, v treťom roku 2,0 %, vo štvrtom roku 1,5 % a v piatom roku 1,5 % z hodnoty predanej výroby presahujúcej 1 000 000 €.

V žiadnom prípade však podpora nesmie presiahnuť:

- 100 000 € v prvom roku,
- 100 000 € v druhom roku,
- 80 000 € v treťom roku,
- 60 000 € v štvrtom roku,
- 50 000 € v piatom roku.

OS 2: ZLEPŠENIE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A KRAJINY

OPATRENIE: PLATBY ZA ZNEVÝHODNENÉ PRÍRODNÉ PODMIENKY V HORSKÝCH OBLASTIACH A PLATBY V OSTATNÝCH ZNEVÝHODNENÝCH OBLASTIACH

- zachovania a podpory udržateľných systémov hospodárenia, ktoré rešpektujú ochranu životného prostredia a charakter krajiny;
- zabezpečenia primeraných príjmov poľnohospodárov a tým prispieť k stabilizácii vidieckej populácie a zamedzeniu vyľudňovania vidieckych oblastí.

Výška podpory

Výšku podpory z EAFRD a národných zdrojov upravuje článok 70 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005.

Vyrovňovací príspevok pre jednotlivé oblasti znevýhodnenia je pri dodržaní stanovených podmienok poskytovaný v plnej výške z verejných zdrojov.

Kompenzačné platby LFAEAFRD %	Národné zdroje %	Verejné zdroje spolu %
--------------------------------------	-------------------------	-------------------------------

Oblasti Konvergenčného cieľa 8020100		
Ostatné oblasti 5545100		

Výška vyrovnávacieho príspevku

Vyrovňavacie príspevky sú stanovené na ha využívanej poľnohospodárskej pôdy. Platba vyrovnávacieho príspevku bude realizovaná ako sadzba na 1 ha oprávnenej plochy – pôdneho bloku evidovaného v LPIS. Vyrovnávacie príspevky sú diferencované podľa jednotlivých typov znevýhodnených oblastí.

OPATRENIE: AGROENVIRONMENTÁLNE PLATBY

PODOPATRENIE: ZÁKLADNÁ PODPORA

1 Podmienky podpory pre orné pôdy

Osevný postup – obmedzenie podielu stanovených plodín

Dodržanie vyrovnaného osevného postupu, čo znamená, že osiata plocha žiadnej zo skupín plodín (obilovín, olejní, okopanín) nesmie presiahnuť plochu 50 % využívanej ornej pôdy, ktorá je predmetom podpory. Do skupiny obilnín sa započíta aj kukurica na zrno.

Dodržiavanie limitov hnojenia

Celkovo aplikované množstvo ročnej dávky organických dusíkatých hnojív nesmie presiahnuť hodnotu 135 kg dusíka na 1 hektár.

Zrieknutie sa používania kalov z čistiarní odpadových vôd a dnových sedimentov na celej výmere ornej pôdy, s ktorou vstupuje do záväzku.

Dodržiavanie zásad používania prípravkov na ochranu rastlín

Na orných pôdach, ktoré sú predmetom podpory, vylúčiť používanie zakázaných prípravkov na ochranu rastlín (zoznam zakázaných prípravkov publikuje MP SR každoročne vo Vestníku MP SR).

PODOPATRENIE: EKOLOGICKÉ POĽNOHOSPODÁRSTVO

Podmienky podpory

- dodržiavať podmienky stanovené nariadením Rady (ES) č. 834/2007 a zákonom o ekologickom poľnohospodárstve na celej výmere pôdy zaradenej do systému ekologického poľnohospodárstva;
- počas celej doby realizácie záväzku musí byť žiadateľ vedený v registri ekologických výrobcov vedenom kontrolným ústavom;
- mať uzatvorenú dohodu s akreditovanou kontrolnou organizáciou ekologického poľnohospodárstva na výkon kontroly najneskôr do konca januára 1. roku záväzného obdobia;
- dodržiavať stanovené zaťaženie najviac 1,6 VDJ na jeden hektár obhospodarovanej plochy v ekologickej prevádzke a najmenej 0,30 VDJ na jeden hektár trvalých trávnych porastov vedených v ekologickej prevádzke. Výnimka pre minimálne zaťaženie je povolená pre oblasti, v ktorých je predpísaná príslušným orgánom štátnej správy pre ochranu životného prostredia (potrebný písomný doklad);
- plochy trvalých trávnych porastov kosiť od stredu ku krajom;
- vylúčiť kosenie a mulčovanie častí trávnych porastov v termínoch stanovených legislatívou SR na hniezdnych lokalitách vtákov vyznačených ochranou prírody v teréne.
- zrieknuť sa použitia kalov z čistiarní odpadových vôd a kompostov z týchto kalov na celej výmere poľnohospodárskych pôd podniku.

Spôsob stanovenia podpory

Východiskom pre stanovenie platby je nižší výnos a úžitkovosť hospodárskych zvierat v ekologickom poľnohospodárstve v porovnaní s konvenčným systémom hospodárenia, hlavne z hľadiska vylúčenia intenzifikačných faktorov, rozdielnej štruktúry pestovania plodín a odlišnému systému chovu hospodárskych zvierat. Ďalej sú kalkulované zvýšené náklady na pracovné sily (zvýšený podiel ručnej práce).

v období konverzie:

orná pôda (2 roky) 6 571 Sk/ha

v období po konverzii:

orná pôda (2 roky) 4 600 Sk/ha

alebo

v období po konverzii s certifikovaným bioproduktom:

certifikovaný produkt z plodín na ornej pôde dodávaný na trh 5 000 Sk/ha

PÔDOOCHRANNÉ OPATRENIA

PODOPATRENIE: OCHRANA PROTI ERÓZII NA ORNEJ PÔDE

Spôsob stanovenia podpory

Výška platby vychádza z vyšších nákladov spočívajúcich v dodržaní spôsobov využívania orných pôd platných pre toto podopatrenie:

- Stabilizačný osevný postup – pestovanie medziplodín (agrotechnika + osivo). Tieto náklady sú znížené o 40 % nakoľko podmienkou je dodržať minimálny podiel 30 % ozimín + 10 % viacročných krmovín.
- Prijateľná veľkosť parcely – vytvorenie minimálne 10 m širokých pásov (min. 1 pás na 200 m) obsiatych trávami, d'atelinotrávami a pod. Tieto náklady vyplývajú zo straty na bežnej produkcii z orných pôd, potreby zatrávňovania (agrotechnika, osivo) i komplikovanejšej manipulácie mechanizmami. Zvýšené náklady čiastočne kompenzuje zisk z produkcie tráv na vytvorených pásoch.

Výška podpory

Ochrana proti erózii na ornej pôde

Stabilizačný osevný postup 4 750 Sk/ha

Prijateľná veľkosť parcely 1 365 Sk/ha

Všetky vyššie uvedené podpory sú spracované do podrobných postupov pre predkladanie žiadostí, sledovať webovú stránku a výzvy PPA na predkladanie žiadostí (www.land.gov.sk/apa/).

2. SITUÁCIA NA TRHU V SR

Olejníny v SR zaujímajú významné postavenie. V štruktúre osevu sú na druhom mieste po obilninách. Ich podiel v štruktúre osevu sa z roka na rok zvyšuje. Nárast osevných plôch olejnín výrazne ovplyvňuje ich trhový charakter, zálohový systém nákupu, pretrvávajúca svetová konjunktúra výroby, prienik do technickej oblasti, krmivárstva, kozmetiky, farmácie, stavebníctva a zvyšujúci sa dopyt na európskom a svetovom trhu.

2.1 Repka

V hospodárskom roku 2008/2009 celková ponuka repky dosiahla 436,9 tis. ton. Domáca spotreba sa medziročne zvýšila o 28 % na 239,2 tis. ton. Spotreba na výrobu bionafty tvorila 33 % podiel z celkovej ponuky. Potravinárska spotreba sa podieľala 21,8 % a vývoz 45,2 %. Vývoz z titulu vyššej ponuky sa zvýšil o 42,4 % na 197,8 tis. ton. Vývoz repky smeroval do Českej republiky, Rakúska, Holandska a Nemecka, t.j. tam, kde odbyt bionafty má zelenú.

Priemerná cena výrobcov repky v roku 2008 bola v porovnaní s rokom 2007 vyššia o 50,9 % a dosiahla 12 514 Sk/t (Príloha č. 1 a č. 2).

V roku 2009 sa repka pestovala na výmere 167 645 hektárov, t.j. medziročný nárast o 2,5 %. Celková produkcia sa odhaduje na 409 tis. ton, čo je o 3,6 % menej oproti predchádzajúcemu hospodárskemu roku. Celková ponuka spolu s dovozom dosiahne 414 tis. ton. Domáca spotreba medziročne klesne o 18 % na 196 tis. ton, z toho spotreba na potravinárske užitie dosiahne 80 tis. ton a na výrobu Mera cca 116 tis. ton. Vývoz repky medziročne vzrastie o 10,2 % na 218 tis. ton.

Priemerné ceny výrobcov repky v roku 2009 sú nižšie v porovnaní s rokom 2008. V 36.–40. týždni 2009 odľa PPA–ATIS sa cena repky na domácom trhu pohybovala od 200–224,11 €/t. V súčasnom období sa repka na burze Matif obchodovala na úrovni 227 až 233 €/t (19.10.2009).

V hospodárskom roku 2010/2011 predpokladáme 1 %-tný pokles osevných plôch. Produkcia repky pri odhadovanej priemernej hektárovej úrode 2,50 t/ha dosiahne 415 tis. ton. Celkovú ponuku repky odhadujeme na 419,6 tis. ton, t.j. nárast oproti roku 2009 o 1,3 %. Domáca spotreba medziročne klesne o 2,6 % z titulu nižšej potravinárskej spotreby o 12,5 %. Spotreba na výrobu MERA sa zvýši o 4,3 %. Vývoz repkového semena dosiahne 54,5 % podiel z ponuky a dosiahne 228,6 tis. ton.

BILANCIA REPKY

Balance of Rape Seed

Tabuľka č. 2

Ukazovateľ	M. j.	Skutočnosť				Odhad	Prognóza
		2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Osevná plocha	ha	107 395	123 869	155 220	163 494	167 645 s	166 000
Zberová plocha	ha	106 204	122 511	153 830	162 871	167 586	166 000
Hektárová úroda	t/ha	2,21	2,12	2,09	2,61	2,44	2,50
Produkcia	t	235 066	259 650	321 100	424 444	409 041	415 000
Počiatkové zásoby	t	53	0	0	0	0	0
Dovoz spolu	t	3 309	5 712	4 725	12 489	5 000	4 580
Celková ponuka	t	238 428	265 362	325 825	436 933	414 041	419 580
Domáca spotreba	t	151 419	142 156	186 906	239 163	196 037	191 000
v tom: potravinárska	t	74 419	46 440	53 000	95 116	80 000	70 000
MERO	t	77 000	95 716	133 906*	143 997*	116 037	121 000
Vývoz spolu	t	87 009	123 206	138 919**	197 770**	218 004	228 580
Celkové použitie	t	238 428	265 362	325 825	436 933	414 041	419 580
Konečné zásoby	t	0	0	0	0	0	0

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR- zahraničný obchod, september 2009, * PPA, ** odhad autora s- skutočnosť

2.2 Slničnica

V hospodárskom roku 2008/2009 produkcia slnečnice spolu s dovozom a počiatocnými zásobami vytvorila dostatočnú ponuku v objeme 192,3 tis. ton, t.j. o 45 % viac v porovnaní s predchádzajúcim hospodárskym rokom. Domáca spotreba sa medziročne zvýšila o 23,1 % na 80 tis. ton. Vývoz slnečnice v dôsledku vyššej ponuky vzrástol o 21 % na 118 tis. ton. Celkové použitie slnečnice v porovnaní s predchádzajúcim hospodárskym rokom sa zvýšilo o 21,9 %. Vzhľadom na vyššiu ponuku konečné zásoby dosiahli 531 ton.

Priemerná cena výrobcov slnečnice v roku 2008 bola nižšia o 24,3 % v porovnaní s rokom 2007 a dosiahla 8 440 Sk/t. (Príloha č. 3 a č. 4)

V hospodárskom roku 2009/2010 sa slnečnica pestovala na výmere 84 037 hektárov, ktorá sa medziročne zvýšila o 11,7 %. Priemerné hektárové úrody vzhľadom na nepriaznivé klimatické podmienky pri zakladaní porastov sa odhadujú v porovnaní s rokom 2008 nižšie o 6,2 %. Produkcia slnečnice sa predpokladá na úrovni 202,5 tis. ton, t.j. medziročný nárast o 5,3 % v dôsledku zvýšenia osiatych plôch. Celková ponuka spolu s dovozom a počiatocnými zásobami dosiahne 205,9 tis. ton. Potravinárska spotreba vzrastie o 8,71 % a vývoz slnečnice o 0,4 %. Konečné zásoby sa odhadujú na úrovni 435 ton.

Priemerné ceny výrobcov slnečnice v roku 2009 sú nižšie v porovnaní s rokom 2008. V 36.–40. týždni 2009 podľa PPA–ATIS sa cena slnečnice na domácom trhu pohybovala od 150–183,44 €/t. V súčasnom období sa slnečnica čierna na burze Matif obchodovala 183 €/t (19.10.2009).

V hospodárskom roku 2010/11 predpokladáme mierny pokles osevných plôch na 84 tis. ha. Priemerné hektárové úrody predpokladáme na úrovni na 2,5 t/ha. Vzhľadom na predpokladané vyššie úrody produkcia dosiahne 210 tis. ton. Celková ponuka sa prejaví na vývoze slnečnice, ktorý sa zvýši o 3,6 % na 123 tis. ton. Potravinársku spotrebu odhadujeme na úrovni 90 tis. ton.

BILANCIA SLNEČNICE

Balance of Sunflower

Tabuľka č. 3

Ukazovateľ	M. j.	Skutočnosť				Odhad	Prognóza
		2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Osevná plocha	ha	91 807	109 132	65 228	75 221	84 037 s	84 000
Zberová plocha	ha	91 146	108 816	64 746	74 934	84 037	84 000
Hektárová úroda	t/ha	2,14	2,10	2,05	2,57	2,41	2,50
Produkcia	t	195 310	228 606	132 656	192 346	202 504	210 000
Počiatocné zásoby	t	319	7 000	27 294	357	531	435
Dovoz spolu	t	2 713	2 879	2 907	5 863	2 900	2 950
Celková ponuka	t	198 342	238 485	162 857	198 566	205 935	213 385
Domáca spotreba	t	71 475	102 701	65 000	80 000	87 000	90 000
Potrav. spotreba	t	71 475	102 701	65 000	80 000	87 000	90 000
Vývoz spolu	t	119 867*	108 490	97 500*	118 035*	118 500	123 000
Celkové použitie	t	191 342	211 191	162 500	198 035	205 500	213 000
Konečné zásoby	t	7 000	27 294	357	531	435	385

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR - zahraničný obchod, september 2009, * odhad autora
s- skutočnosť

2.3 Mak siaty

V roku 2008 sa zberové plochy maku zvýšili o 16,3 % na 1 923 hektárov. Zvýšeniu osevných plôch maku pomohol paradoxne fakt, že mnohí pestovatelia ukončili pestovanie cukrovej repy ako aj vznik združenia Slovenský mak. Prvotnou úlohou združenia bola zmena legislatívy, poradenský servis pri pestovaní maku a odbyte produkcie. Priemerné hektárové úrody v roku 2008 sa zvýšili o 110 % na 0,63 t/ha a produkcia dosiahla 1 215 ton, t.j. úroveň roku 1993. V hospodárskom roku 2008/2009 celková ponuka maku spolu s dovozom dosiahla 2 366 ton, t.j. medziročne vzrástla o 30 %. Domáca spotreba maku v porovnaní s hospodárskym rokom 2007/2008 sa zvýšila o 24,5 %. Vývoz predstavoval 24,4 % podiel z produkcie, t.j. 296 ton.

Priemerná cena výrobcov maku v roku 2008 bola v porovnaní s rokom 2007 vyššia o 18,9 % a dosiahla 63 549 Sk/t.

V hospodárskom roku 2009/2010 sa mak pestoval na výmere 2 050 hektárov, t.j. medziročný nárast o 5,8 %. Priemerné hektárové úrody vzhľadom na nepriaznivé klimatické podmienky v priebehu vegetácie sa odhadujú v porovnaní s rokom 2008 nižšie o 9,5 %. Produkcia sa predpokladá na úrovni 1 169 ton, t.j. medziročný pokles o 3,8 %. Celková ponuka spolu s dovozom dosiahne 2 219 ton. Potravinárska spotreba klesne o 5,8 % a vývoz o 9,1 %. Priemerné ceny výrobcov maku v roku 2009 sú v porovnaní s rokom 2008 vyššie.

V hospodárskom roku 2010/11 predpokladáme mierny pokles osevných plôch na 2 000 ha. Priemerné hektárové úrody predpokladáme na úrovni na 0,62 t/ha., Vzhľadom na predpokladané vyššie úrody produkcie dosiahne 1 240 tis. ton. Celková ponuka maku sa odhaduje na 2 440 ton. Predpokladá sa, že potravinárska spotreba a vývoz medziročne vzrastie.

BILANCIA MAKU

Balance of Poppy Seed

Tabuľka č. 4

Ukazovateľ	M. j.	Skutočnosť				Odhad	Prognóza
		2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Osevná plocha	ha	1 312	1 488	1 667	1 938	2 050 s	2 000
Zberová plocha	ha	1 300	1 471	1 588	1 923	2 050	2 000
Hektárová úroda	t/ha	0,54	0,46	0,30	0,63	0,57	0,62
Produkcia	t	704	681	482	1 215 s	1 169	1 240
Dovoz spolu	t	1 392	1 247	1 340	1 151	1 050	1 200
Celková ponuka	t	2 096	1 928	1 822	2 366	2 219	2 440
Domáca spotreba	t	1 578	1 700	1 669	2 070	1 950	2 115
Vývoz spolu	t	518	228	153	296	269	325
Celkové použitie	t	2 096	1 928	1 822	2 366	2 219	2 440

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR - zahraničný obchod, september 2009, s - skutočnosť

2.4 Sója

V hospodárskom roku 2008/2009 dosiahnutá produkcia ovplyvnila celkovú ponuku, ktorá medziročne poklesla o 17,2 % v porovnaní s predchádzajúcim hospodárskym rokom a dosiahla 19,4 tis. ton. Domáca spotreba sa zvýšila v oboch úžitkových smeroch. Potravinárska spotreba o 6,6 % a spotreba na krmenie hospodárskych zvierat o 0,2 %. Vývoz sóje vzhľadom na nižšiu

ponuku sa znížil o 71,5 % na 2 056 ton. Celkové použitie sóje dosiahlo 18 977 ton. Na zásobách zostalo 528 ton.

Priemerná cena výrobcov sóje v roku 2008 v porovnaní s rokom 2007 sa zvýšila o 20,5 % a dosiahla 9 380 Sk/t (Príloha č. 7, 8).

V roku 2009 sa sója pestovala už len na 9 700 hektároch, t.j. medziročný nárast 76,9 %. Celková produkcia pri odhadovanej priemernej hektárovej úrode 1,96 t/ha dosiahne 19 tis. ton, čo je viac o 67,4 % ako v roku 2008. Dovoz sóje sa predpokladá na úrovni 4 500 ton. Celková ponuka sóje dosiahne 24,1 tis. ton. Potravinárska spotreba oproti roku 2008/2009 sa zvýši na 9 200 ton a spotreba na kŕmne účely dosiahne cca 9 tis. ton. Vývoz sa odhaduje na úrovni 2 582 ton.

Priemerné ceny výrobcov sóje v roku 2009 v prvých dvoch mesiacoch boli nižšie ako v roku 2008 a od marca majú rastúci trend. V auguste bola cena výrobcov sóje v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2008 vyššia o 10,6 % a dosiahla 371,5 €/t (11 197 Sk/t).

BILANCIA SÓJE

Balance of Soybean

Tabuľka č. 5

Ukazovateľ	M. j.	Skutočnosť				Odhad	Prognóza
		2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Osevná plocha	ha	10 663	12 280	7 910	5 482	9 700 s	7 200
Zberová plocha	ha	10 898	12 036	7 795	5 408	9 700	7 200
Hektárová úroda	t/ha	1,74	1,71	1,41	2,10	1,96	2,00
Produkcia	t	18 965	20 553	11 029	11 379	19 047	14 400
Počiatkové zásoby	t	246	2 710	5 134	0	582	3 347
Dovoz spolu	t	5 000*	7 012*	7 233*	8 000*	4 500	5 800
Celková ponuka	t	24 211	30 275	23 396	19 379	24 219	23 547
Domáca spotreba	t	21 000	24 345	16 183	16 741	18 200	17 800
Potravinárska	t	11 000	11 500	8 200	8 741	9 200	9 000
Iná (kŕmna)	t	10 000	12 845	7 983	8 000	9 000	8 800
Vývoz spolu	t	501	796	7 213	2 056	2 582	3 825
Celkové použitie	t	21 501	25 141	23 396	18 797	20 782	21 625
Konečné zásoby	t	2 710	5 134	0	582	3 347	1 922

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR – zahraničný obchod, september 2009, * odhad autora, s- skutočnosť

V hospodárskom roku 2010/11 predpokladáme pokles osevných plôch na 7,2 tis. hektárov. Pri predpokladanej priemernej hektárovej úrode 2,0 t/ha produkcia dosiahne 14,4 tis. ton. Uvedený objem produkcie spolu s dovozom vytvorí ponuku na úrovni 23 547 ton. Domáca a kŕmna spotreba sa zníži o 2,2 %. Vývoz sóje sa odhaduje na 3 825 ton.

2.5 Horčica

V hospodárskom roku 2008/2009 produkcia spolu s dovozom vytvorila ponuku v objeme 3 056 ton. Dovoz horčice medziročne klesol na 546 ton. Domáca spotreba horčice sa v porovnaní s minulým hospodárskym rokom zvýšila 2,1 násobne na 2 278 ton. V súvislosti s vyššou ponukou vývoz vzrástol o 59,8 % na 778 ton.

Priemerná cena výrobcov horčice v roku 2008 bola 13 568 Sk/t, čiže vzrástla o 36,3 % v porovnaní s rokom 2007 (Príloha č. 9, 10).

V roku 2009 sa horčica pestovala na výmere 6 742 hektároch, t.j. o 3 217 hektárov viac ako v predchádzajúcom roku. Pri priemernej hektárovej úrode 0,75 t/ha produkcia dosiahne 5 057 ton. Nárast produkcie výrazne ovplyvní ponuku, ktorá sa medziročne zvýši o 76,9 %. Domáca spotreba horčice sa odhaduje na 2 907 ton a vývoz na 2 500 ton.

Priemerné ceny výrobcov horčice v roku 2009 sú vyššie v porovnaní s rokom 2008. V auguste 2009 sa horčica nakupovala za 445,4 €/t (13 418 Sk/t), čo je o 17,7 % viac v porovnaní s tým istým obdobím v roku 2008.

V hospodárskom roku 2010/11 sa predpokladá, že oševné plochy medziročne klesnú o 48,1 % na 3 500 hektárov. Pri predpokladanej priemernej hektárovej úrode 0,80 t/ha produkcia dosiahne 2 800 ton. Celková ponuka horčice sa odhaduje na 3 050 ton. Predpokladá sa, že domáca spotreba klesne oproti roku 2009 o 20,9 %. V súvislosti s nižšou ponukou vyvoz dosiahne iba 752 ton.

BILANCIA HORČICE

Balance of Mustard Seed

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ	M. j.	Skutočnosť		Odhad		Prognóza	
		2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Oševná plocha	ha	1 602	1 090	1 743	3 525	6 742 s	3 500
Zberová plocha	ha	1 058	1 049	1 660	3 303	6 607	3 500
Hektárová úrod	t/ha	0,63	0,56	0,54	0,76	0,75	0,80
Produkcia	t	665	593	901	2 510	5 057	2 800
Počiatkové zásoby	t	0	0	0	0	0	0
Dovoz spolu	t	541	1 175	686	546	350	250
Celková ponuka	t	1 206	1 768	1 587	3 056	5 407	3 050
Domáca spotreba	t	456	1 194	1 100	2 278	2 907	2 298
Vývoz spolu	t	750	574	487	778	2 500	752
Celkové použitie	t	1 206	1 768	1 587	3 056	5 407	3 050
Konečné zásoby	t	0	0	0	0	0	0

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR – zahraničný obchod, september 2009

s – skutočnosť

2.6 Ľan olejný

V hospodárskom roku 2008/2009 produkcia ľanu dosiahla 1 237 ton, poklesla až o 7,5 %. Celková ponuka ľanu spolu s dovozom dosiahla 1 512 ton. Vzhľadom na nižšiu ponuku sa znížil objem ľanu na technické spracovanie o 3,4 %, adekvátne k tomu aj vývoz o 3,4 %. Celkové použitie ľanu v porovnaní s hospodárskym rokom 2007/2008 sa znížilo o 14,1 %.

BILANCIA ĽANU OLEJNÉHO

Balance of Linseed

Tabuľka č. 7

Ukazovateľ	M. j.	Skutočnosť		Odhad		Prognóza	
		2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Osevná plocha	ha	2 697	4 301	1 834	884	1 417 s	1 015
Zberová plocha	ha	2 850	4 474	1 726	880	1 417	1 015
Hektárová úroda	t/ha	0,94	1,02	0,77	1,41	1,20	1,15
Produkcia	t	2 674	4 548	1 337	1 237	1 700	1 167
Dovoz spolu	t	210	163	259	275	82	120
Celková ponuka	t	2 884	4 711	1 596	1 512	1 782	1 287
Domáca spotreba	t	1 706	3 235	1 320	1 275	1 429	1 057
Vývoz spolu	t	1 178	1 476*	276	237	353	230
Celkové použitie	t	2 884	4 711	1 596	1 512	1 782	1 287

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR – zahraničný obchod, september 2009, s – skutočnosť

Ceny výrobcov ľanu na technické spracovanie v roku 2008 boli v porovnaní s rokom 2007 vyššie o 19,9 % a dosiahli 12 220 Sk/t.

V roku 2009 sa oševné plochy ľanu zvýšili o 60,3 % v porovnaní s rokom 2008 a dosiahli 1 417 hektárov. Pri priemernej hektárovej úrode 1,20 t/ha dosiahne produkcia 1 700 ton, čo je iba o 37,5 % viac ako v roku 2008 v dôsledku zvýšenia plôch. Celková ponuka ľanu sa odhaduje na 1 782 ton. Vzhľadom na ponuku predpokladáme nárast domácej spotreby na 1 429 ton, t.j. 80,2 % z ponuky.

Priemerná cena výrobcov ľanu bola v jednotlivých mesiacoch v roku 2009 vyššia v porovnaní s rokom 2008. V auguste bola cena výrobcov ľanu v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2008 vyššia o 2,9 % a dosiahla 339,8 €/t (10 239 Sk/t).

V hospodárskom roku 2010/11 sa predpokladá, že oševné plochy medziročne klesnú o 28,4 % na 1 015 hektárov. Pri odhadovanej priemernej hektárovej úrode 1,15 t/ha produkcia dosiahne 1 167 ton. Celková ponuka ľanu sa odhaduje na 1 287 ton. Predpokladá sa, že domáca spotreba sa medziročne zníži o 26 % na úroveň 1 057 ton. Vývoz sa odhaduje na 230 ton.

2.7 Ostatné olejniny

Plochy ostatných olejnin v posledných rokoch predstavujú z celkovej výmery olejnin iba nepatrné percento. V roku 2008 zberové plochy ostatných olejnin medziročne vzrástli o 2 hektáre oproti roku 2007 a produkcia o 37,1 %. Dovoz na úrovni 725 ton sa na celkovej ponuke podieľal 98,6 % a produkcia iba 1,4 %. Potravinárska spotreba ostatných olejnin sa medziročne zvýšila o 4,4 %.

V roku 2009 oševné plochy ostatných olejnin sa zvýšili 7,1 násobkom na 57 hektárov. Tento vysoký medziročný nárast oševných plôch ovplyvnila skutočnosť, že sa na Slovensku začala znovu pestovať konopa siata. Tá sa u nás pestovala už za Rakúsko-Uhorska, ktorá sa koncom 19. storočia pestovala na výmere 20 243 hektároch. Spracovateľský priemysel ju vytlačil tak, že v rokoch 1987-1998 zmizla z našich poli úplne. Jej pestovaniu bránila legislatíva, ktorá okrem konopy nepriaznivo ovplyvnila aj pestovanie maku na Slovensku. V poslednom období sa zvýšil záujem o tieto plodiny.

Konopa (*cannabis sativa*) je **excelentnou plodinou v systéme striedania plodín, pretože je neutrálnou plodinou** pripravujúcou pôdu pre nasledujúce rastliny. Nekompromisne reaguje pri raste na zvyšky herbicídov v pôde, čím spĺňa úlohu bioindikátora. Je výbornou predplodinou vďaka listom a výbornej pôdnej štruktúre, ktorú po sebe zanecháva. Konopa siata patrí k najuniverzálnejším rastlinám, aké u nás v súčasnosti možno pestovať. Má vynikajúci ekologický potenciál – vďaka svojmu rýchlemu rastu „predbehne“ burinu a je mimoriadne odolná, takže na jej pestovanie nie sú potrebné herbicídy ani pesticídy. Je teda nenáročná na pestovanie a dá sa z nej využiť doslova všetko.

Najznámejšie je využitie „**na vlákno**“, teda na tkanie prírodných, odolných a hypoalergénnych textílií. V súčasnosti prostredníctvom enzýmov sa spracováva konopné vlákno tak, že výsledná látka je síce pevná, ale príjemne mäkká. Konopné vlákno sa v súčasnosti využíva najmä na výrobu ekologických kompozitov, ktoré nájdu uplatnenie v automobilovom priemysle (Mercedes, BMW) a tiež na výrobu tepelných izolácií v stavebnom priemysle. Mimoriadnu „eko“ hodnotu má aj konopný papier. Konopa za sezónu dorastie až do výšky 4-5 metrov a tým pádom je bohatým a ľahko obnoviteľným zdrojom celulózy – papier z nej je odolnejší než ten klasický. Prastaré dokumenty písané na konopnom papieri sa zachovali dodnes vo vynikajúcej forme.

Konopné pazderie, t.j. podrvené vnútorné časti stonky sa využíva v stavebníctve, kde sa pridáva do vápna na zlepšenie pevnosti múrov alebo na výrobu tvárnic. Pazderie sa ďalej využíva ako mimoriadne savá podstielka pre domáce aj hospodárske zvieratá alebo ako efektívny zdroj biomasy. Pazderie má vysokú výhrevnosť až do 18 MJ/kg, dá sa peletovať, briketovať, vyrábať z neho dosky a v stavebníctve využiť na výstavbu nízkoenergetických domov.

Okrem vlákna a pazderia je tu ešte **konopné semeno**, ktoré obsahuje 25–33 % kvalitné oleja. Vedľajší produkt po vylisovaní alebo extrakcii sú pokrutiny, ktoré obsahujú 25–30 stráviteľných bielkovín a v závislosti od použitej technológie 0,5–0,7 % tuku, takže sú výborným krmivom pre dojnice, ovce, ošípané a najmä plemenný dobytok, kone, vtáky a psy.

Konopný olej má ako jediný z bežne dostupných jedlých olejov ideálny pomer esenciálnych mastných kyselín omega-3 a omega-6, jedna ku trom, čím je mimoriadne prospešný pre správne fungovanie metabolizmu. Navyše obsahuje kyselinu gamalínolénovú (GLA), ktorá má silné protizápalové účinky, pomáha udržiavať prirodzenú vlhkosť v pleti a priaznivo ovplyvňuje hormonálnu rovnováhu v tele žien. Vysoký obsah antioxidantov v konopnom oleji, ako napríklad vitamínu E, pomáha chrániť bunky pred poškodením voľnými radikálmi. Olej má lahodnú orieškovú chuť a výborne sa hodí do šalátov či na vylepšenie hotových jedál. Tento olej obsahuje aj množstvo vitamínov a minerálov, napríklad vitamín A, B1, B2, B3, B6, C, D a E.

Okrem lisovania oleja je možné zo semienka vyrobiť **múku s vysokým obsahom bielkovín (až cca 40 %)** alebo ich jesť len tak, lúpané aj nelúpané, opražené alebo surové, ochutené, pomleté na „slovenské pesto“, či zmixované s vodou na zdravé, orieškovo chutiace konopné mlieko alebo konopné tofu. Olej má tiež obrovský potenciál v **kozmetike**, na liečenie zápalových ochorení ako atopický ekzém alebo na zvlhčenie pleti. Samotné jedenie výrobkov z konopného semienka tiež hydratuje pokožku „zvnútra“.

Zákon, ktorý zjednodušil legislatívny proces pestovania konopy siatej na Slovensku, u nás platí od apríla 2009. Tento rok bolo na Slovensku v spolupráci so spoločnosťou Hempo

zasiatych prvých pokusných 40 hektárov povolených odrôd uvedených v Spoločnom katalógu poľnohospodárskych plodín EÚ. V súčasnosti je 39 odrôd konopy ovprávnených na poskytnutie priamych platieb, výnimku tvoria odrody Finola a Tiborszassliasi.

Spoločnosť Hempo, s.r.o. je v súčasnosti jediný spracovateľ konopy siatej na Slovensku (z dovezených semien vyrába konopný olej, múku, cestoviny a chlieb) konopného semena. Okrem zmluvy na plodinu poskytuje pestovateľom všetko potrebné na pestovanie tejto plodiny, vrátane certifikovaného osiva, poradenstva a technickej podpory.

Z technickej konopy sa môžu vyrábať tisíce výrobkov od textílií, potravín až po kozmetiku. Na Slovensku predpokladáme jej využitie najmä na výrobu oleja a izolačných hmôt.

Rozšírenie osevných plôch konopy siatej v blízkej budúcnosti ovplyvní cieľ Európskej únie a to zvýšenie pomeru recyklovateľných materiálov v automobilovom priemysle ako aj **platnosť nariadenia vlády SR č. 114/2009 Z. z.**, podľa ktorého pestovatelia konopy siatej a maku siateho majú nárok na národnú doplnkovú platbu v rastlinnej výrobe vo výške 31,45 €/ha a samozrejme im prináleží aj jednotná platba na plochu (SAPS). Pestovateľ konopy siatej môže dostať aj platbu na pestovanie energetických plodín, pokiaľ splní podmienky podľa **nariadenia vlády SR č. 158/2007 Z. z.**

V hospodárskom roku 2009/2010 produkcia ostatných olejní spolu s dovozom vytvorí celkovú ponuku v objeme 651 ton. Na celkovej ponuke sa dovoz bude podieľať 89,9 % a produkcia iba 10,1 %. Vývoz ostatných olejní predpokladáme na úrovni 25 ton.

VÝVOJ VÝMERY A PRODUKCIE OSTATNÝCH OLEJNÍN

Development of Acreage and Production of Other Oilseeds

Tabuľka č. 8

Hospodársky rok	Zberová plocha ³ v ha	Úroda z 1 ha v t	Produkcia v t
1999-2000	30	0,20	6
2000-2001	-	-	-
2001-2002	12	1,37	16
2001-2002	12	1,37	16
2002-2003	21	0,48	10
2003-2004	195	0,30	58
2004-2005	256	0,74	190
2005-2006	53	1,21	64
2006-2007	40	0,98	40
2007-2008	D	1,16	D
2008-2009	8	1,26	11

Prameň: ŠÚ SR, D – dôverný údaj

2.8 Spracovanie olejní

V hospodárskom roku 2008/2009 bola produkcia olejní v porovnaní s hospodárskym rokom 2007/2008 vyššia o 165,6 tis. ton. V potravinárskom priemysle sa spracovalo 188 925 ton olejnatých semien, t.j. medziročný nárast o 45,8 %. Z celkového spracovaného objemu 50,4 % podiel tvorila repka, 42,3 % slnečnica a 7,3 % ostatné druhy olejní.

VÝVOJ VÝROBY JEDLÝCH RASTLINNÝCH TUKOV A OLEJOV (JRTO) (t)

Development of Production of Edible Vegetable Fats and Oils (EVFTO) in Tons

Tabuľka č. 9

Ukazovateľ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
JRT spolu	78 617	93 725	91 376	88 587	85 455	76 868	80 562	74 137	71 785
Tuky	26 899	41 817	24 947	23 334	22 800	28 768	25 825	24 280	29 485
Olej repkový	41 089	37 237	55 778	38 574	24 496	28 982	13 906	11 053	23 615
Olej slnečnicový	14 509	18 273	15 028	26 679	38 159	25 479	40 831	38 804	18 685

Prameň: Výkaz Potrav. (MP SR) 1-02

Spotreba repky na výrobu metylesteru repkového oleja dosiahla 143 997 ton, z čoho sa vyrobilo 30 815 tis. ton MERA, t.j. o 33 % menej ako v predchádzajúcom roku v dôsledku výrazného medziročného zvýšenia cien vstupnej suroviny (o 50,9 %).

Bilancia metylesteru repkového oleja - MERO (t)

Bilance of Rape Seed Methylester –MERO (t)

Tabuľka č. 10

Ukazovateľ	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ročná kapacita	20 750	20 000	59 700	76 500	76 500	56 500
Počiatočné zásoby	6	0	22	180	356	85
Výroba	894	10 995	34 658	45 283	45 991	30 815
Celkový dovoz	0	0	0	0	0	0
Celkový vývoz	821	10 995	24 204	12 976	743	19 905
Predaj		0	10 327	32 112	43 986	10 815
Spotreba		0	0	14	1 184	87
Konečné zásoby	6	0	149	361	435	93

Prameň: ŠÚ SR – Energ. 3-01

V zahraničnom obchode s rastlinnými olejmi v hospodárskom roku 2008/2009 prevládol dovoz nad vývozom o 76,9 tis. ton. Celkove sa doviezlo 111 920 tis. ton olejov, čo je medziročný nárast o 63,6 %. V dovoze olejov najväčší objem predstavoval repkový olej 76 749 ton, slnečnicový 18 690 ton, palmový 10 174 ton, sójový 3 638 ton, olivový 1 383 ton, kokosový 421 ton a 865 ton ostatných olejov. Celkove sa vyviezlo 35 051 ton rastlinných olejov, z toho 13 605 ton slnečnicového oleja, 21 189 ton repkového, 13 ton palmového, 208 olivového a 36 ton ostatných olejov. V obchode s jedlými rastlinnými tukmi a olejmi sa dosiahlo záporné saldo 1 975,8 mil. Sk. V zahraničnom obchode s pokrutinami sa dosiahol deficit v hmotnostnom vyjadrení 48 428 ton v neprospech sójových pokrutín a v hodnotovom vyjadrení 684,9 mil. Sk.

V roku 2008 podľa údajov ŠÚ SR bola spotreba tukov 23,6 kg na osobu a rok, t.j. medziročný nárast o 8,3 %.

VÝVOJ SPOTREBY JEDLÝCH TUKOV A OLEJOV V SR (kg/obyvateľ/rok)

Development of Consumption of Edible Fats and Oil in Slovakia (in kilograms per capita and year)

Tabuľka č. 11

Druh	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tuky spolu:	23,3	23,9	23,9	24,3	24,0	23,9	23,9	24,3	25,2	24,6	23,3	23,8	23,3	21,8	23,6
- maslo	3,6	3,2	2,9	2,9	3,1	3,0	2,7	3,0	3,0	2,8	2,2	2,0	2,0	2,1	2,2
- bravč. masť	5,1	4,8	4,6	4,4	4,2	3,9	3,3	2,8	3,2	3,4	3,3	3,3	3,0	3,1	3,3
- rastlinné tuky a oleje	14,5	15,8	16,3	16,9	16,6	16,9	17,8	18,4	18,9	18,3	17,7	18,6	18,2	16,5	18,0

Prameň: ŠÚ SR

PRIEMERNÉ SPOTREBITEĽSKÉ CENY VÝROBKOV ZA KUS

Average Consumer Prices of Products

Tabuľka č. 12

Ukazovateľ	M. j.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Lahodkový margarín 250 gramov													
1999	Sk/ks	13,80	13,99	14,01	14,06	14,28	14,48	15,10	15,18	15,36	15,61	15,66	15,42
2000	Sk/ks	15,62	15,63	15,73	15,52	15,68	15,71	15,82	15,72	15,65	15,56	15,56	15,10
2001	Sk/ks	15,25	15,46	15,60	15,10	15,32	15,44	15,71	15,71	15,54	15,51	15,64	15,20
2002	Sk/ks	15,27	15,53	15,23	15,55	15,68	15,56	15,64	15,70	15,60	15,88	15,63	14,94
2003	Sk/ks	16,06	16,28	16,36	16,09	16,40	16,39	16,51	16,75	16,83	17,05	16,99	16,49
2004	Sk/ks	17,42	17,63	18,01	16,92	17,66	17,82	18,11	17,94	17,93	17,96	17,93	16,76
2005	Sk/ks	17,57	17,40	17,06	17,56	17,90	17,80	17,57	17,57	17,31	17,51	17,60	16,37
2006	Sk/ks	17,14	17,03	17,19	15,99	17,17	17,27	17,14	17,22	17,44	17,48	17,39	16,18
2007	Sk/ks	17,37	17,39	16,87	16,36	17,27	17,34	17,12	17,17	17,46	16,97	17,32	16,63
	€/ks	0,58	0,58	0,56	0,54	0,57	0,58	0,57	0,57	0,58	0,56	0,57	0,55
2008	Sk/ks	18,26	18,51	17,43	18,80	18,85	19,46	19,70	20,27	20,20	20,92	20,58	19,97
	€/ks	0,61	0,61	0,58	0,62	0,63	0,65	0,65	0,67	0,67	0,69	0,68	0,66
2009	Sk/ks	20,64	20,97	19,88	19,88	20,19	20,18	20,18	20,49				
	€/ks	0,69	0,70	0,66	0,66	0,68	0,67	0,67	0,68				
Jedlý olej 600 gramov													
1999	Sk/ks	33,56	33,95	34,35	34,57	34,71	35,10	36,84	37,28	37,61	38,36	38,57	38,80
2000	Sk/ks	39,01	39,00	38,83	38,83	38,52	38,39	38,26	37,98	37,98	37,82	37,83	37,56
2001	Sk/ks	37,83	37,82	37,93	37,92	37,85	37,50	36,99	36,56	36,88	37,05	37,12	37,16
2002	Sk/ks	37,75	37,84	37,62	37,52	37,21	37,07	37,13	36,79	36,46	35,83	35,98	36,31
2003	Sk/ks	38,07	39,49	40,35	41,09	40,98	40,93	40,82	40,04	40,31	40,62	40,90	41,33
2004	Sk/ks	42,45	42,94	43,40	42,78	42,70	42,28	42,00	41,79	41,34	41,20	40,70	40,73
2005	Sk/ks	54,14	52,15	51,54	50,52	49,79	48,48	47,77	46,89	46,50	46,86	46,74	46,75
2006	Sk/ks	47,11	46,64	46,22	45,77	45,46	45,90	46,11	45,75	45,75	45,48	44,97	44,47
2007	Sk/ks	45,40	44,97	44,65	44,70	44,67	44,24	44,44	44,35	44,00	45,04	48,75	51,38
	€/ks	1,51	1,49	1,48	1,48	1,48	1,47	1,48	1,47	1,46	1,50	1,62	1,71
2008	Sk/ks	53,90	54,77	56,82	60,08	61,66	62,64	63,42	64,23	65,25	65,142	65,06	65,04
	€/ks	1,79	1,82	1,89	1,99	2,05	2,08	2,11	2,13	2,17	2,16	2,16	2,16
2009	Sk/ks	64,89	64,17	61,76	62,06	58,444	56,94	56,64	55,43				
	€/ks	2,16	2,13	2,05	2,06	1,94	1,89	1,88	1,84				

Prameň: Indexy spotrebiteľských cien v SR, ŠÚ SR Bratislava

Poznámka: ceny za rok 2007 a 2008 sú prepočítané na euro kurzom 30,126 Sk

V hospodárskom roku 2009/2010 produkcia olejnatých semien sa medziročne zvýši o necelé percento na 638,6 tis. ton. Z uvedeného objemu produkcie sa v spracovateľskom priemysle spracuje 48,3 %, z toho v potravinárskom priemysle 28,4 % a na výrobu MERA 19,9 %.

Spotreba olejnatých semien na priemyselné spracovanie (MERO) sa odhaduje na 116 037 ton.

3. SITUÁCIA NA TRHU V EÚ

V EÚ-27 plochy olejnin v roku 2008 sa podľa údajov Coceral (Európska asociácia pre obchod s obilninami a olejninami) zo septembra 2009 zvýšili o 3,9 % oproti roku 2007. Plochy repky olejnej medziročne klesli o 1,2 %. V krajinách EÚ-10 došlo k nárastu plôch o 14,3 %, naopak v EÚ-15 klesli o 8,7 % (s výnimkou Rakúska, Írska a Švédska). Plochy slnečnice vzrástli o 17,7 % (vo Francúzsku, Nemecku, Španielsku, Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku). Výmera sóje sa medziročne znížila o 107 tis. hektárov, t.j. 29,6 %.

Celková produkcia olejnatých semien v Európskej únii v roku 2008 dosiahla 26 591 tis. ton, t.j. o 13,0 % viac ako v roku 2007 v dôsledku zvýšenia priemerných hektárových úrod o 8,7 %. Produkcia slnečnice sa medziročne zvýšila o 39,4 % na 6 824 tis. ton a repky o 7,3 % na 19 023 tis. ton. Produkcia sóje poklesla o 17,9 % napriek zvýšeniu priemerných hektárových úrod o 16,7 %.

Európska únia zostáva naďalej čistým dovozcom repkového semena vzhľadom k nedostatočnej produkcii a zvyšujúcemu sa dopytu po repkovom oleji v potravinárskom priemysle a v odvetví bionafty. Potravinársky priemysel má veľký záujem o repkový olej a je pravdepodobné, že európske lisovne sa budú usilovať o väčšie dodávky repky pre potravinársky priemysel. Najväčšími dodávateľmi repky do EÚ bude pravdepodobne Rusko, Ukrajina a Austrália.

Podľa prognóz nemeckej analytickej agentúry Oil World v marketingovom roku 2008/09, dovoz sójových šrotov do krajín EÚ-27 poklesol o 9,4 % v porovnaní s minulou sezónou a dosiahol 21,8 mil. ton (24,07 mil. ton v hospodárskom roku 2007/08).

V roku 2009 v krajinách EÚ-27 plochy olejnin vzrástli o 2,7 %, z toho repka o 3,7 %, sóje o 19,3% s výnimkou slnečnice, kde plochy mierne klesli o 0,2 %. Produkcia olejnatých semien sa medziročne zvýši o 5,7 % na 28,1 mil. ton v dôsledku odhadovaných vyšších priemerných hektárových úrod repky o 2,7 %, naopak úrody slnečnice sa odhadujú nižšie o 1,6 % a sóje o 4,8 %. Produkcia sóje bude vyššia o 13,7% v dôsledku zvýšenia plôch a dosiahne 847 tis. ton.

Europská komisia 10. 3. 2009 povolila dovoz a spracovanie geneticky modifikovanej repky odrody T45 spoločnosti Bayer AG v krajinách EÚ na krmenie HZ a potravinárske účely. Povolenie bude platiť pre časový horizont 10 rokov. Europský úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) odrodu T45 ohodnotil ako bezpečnú.

PLOCHY, PRIEMERNÉ HEKTÁROVÉ ÚRODY A PRODUKCIA OLEJNÍN V EURÓPE

Areas, Average Hectare Yields and Production of Oilseeds in the Europe

Tabuľka č. 13

Ukazovateľ	2007			2008			2009		
	plocha	úroda	produkcia	plocha	úroda	produkcia	plocha	úroda	produkcia
	tis. ha	t/ha	tis. ton	tis. ha	t/ha	tis. ton	tis. ha	t/ha	tis. ton
Rakúsko	93	2,76	257	103	3,05	314	108	3,04	328
Belg. Luxembursko	18	3,25	59	13	3,28	43	13	4,50	56
Dánsko	178	3,29	586	172	3,69	635	168	4,20	706
Fínsko	100	1,38	138	64	1,35	86	80	1,57	125
Francúzsko	2 163	2,82	6 099	2 087	3,05	6 369	2 144	3,32	7 115
Nemecko	1 565	3,42	5 349	1 396	3,73	5 206	1 496	4,20	6 283
Grécko	20	1,10	22	16	1,36	22	19	1,28	24
Írsko	6	3,00	18	8	3,38	27	5	3,13	16
Taliansko	287	3,04	871	261	3,01	785	345	2,84	978
Holandsko	3	3,10	9	4	3,71	13	3	3,60	11
Portugalsko	7	0,90	6	24	0,92	22	22	0,63	14
Španielsko	619	1,20	745	737	1,15	845	823	1,13	932
Švédsko	88	2,84	251	91	2,90	264	98	3,03	295
Veľká Británia	593	3,30	1 957	598	3,30	1 973	572	3,10	1 773
EÚ-15	5 740	2,85	16 367	5 573	2,98	16 603	5 895	3,16	18 657
Česká republika	362	3,02	1 094	385	2,93	1 128	374	2,80	1 048
Estónsko	48	1,68	81	76	1,79	136	82	1,67	137
Maďarsko	764	2,09	1 596	838	2,55	2 138	832	2,30	1 915
Lotyšsko	78	1,60	125	90	1,94	175	93	1,96	182
Litva	120	2,25	270	162	1,78	288	165	1,79	295
Poľsko	715	2,64	1 890	774	2,76	2 132	800	2,96	2 368
Slovensko	244	2,06	503	249	2,57	639	168	2,14	358
Rumunsko	1 140	0,92	1 052	1 258	1,52	1 918	1 263	1,30	1 648
Bulharsko	565	0,98	555	752	1,91	1 436	758	1,97	1 492
EÚ-27	9 776	2,41	23 532	10 155	2,62	26 591	10 429	2,69	28 101
Srbsko	365	1,76	644	332	2,43	805	312	2,16	673
Chorvátsko	109	1,70	186	116	1,89	220	104	1,75	182
Bosna	4	2,00	8	4	2,10	8	4	2,06	8
Macedónsko	10	1,10	11	14	1,17	16	12	1,10	13
Nečlenské – EÚ	488	1,74	848	466	2,25	1 050	432	2,03	877
Európa – 31	10 264	2,38	24 380	10 621	2,60	27 641	10 861	2,67	28 977

Prameň: Cereal, Brussels, September 2009

PLOCHY, PRIEMERNÉ HEKTÁROVÉ ÚRODY A PRODUKCIA REPKY V EURÓPE

Areas, Average Hectare Yields and Production of Rape Seed in the Europe

Tabuľka č. 14

Ukazovateľ	2007			2008			2009		
	plocha	úroda	produkcia	plocha	úroda	produkcia	plocha	úroda	produkcia
	tis. ha	t/ha	tis. ton	tis. ha	t/ha	tis. ton	tis. ha	t/ha	tis. ton
Rakúsko	48	2,85	137	56	3,12	175	57	3,12	178
Belg.-Luxembursko	18	3,25	59	13	3,28	43	13	4,50	56
Dánsko	178	3,30	586	172	3,69	635	168	4,20	706
Fínsko	100	1,40	138	64	1,35	86	80	1,57	125
Francúzsko	1 601	2,89	4 620	1 438	3,28	4 718	1 459	3,70	5 398
Nemecko	1 548	3,43	5 303	1 371	3,76	5 155	1 474	4,23	6 231
Grécko	-	-	-	4	1,55	6	4	1,57	6
Írsko	6	3,00	18	8	3,38	27	5	3,13	16
Taliansko	7	2,29	16	11	2,27	25	25	1,92	48
Holandsko	3	3,10	9	4	3,71	13	3	3,60	11
Portugalsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Španielsko	17	2,08	35	12	1,98	23	15	2,13	32
Švédsko	88	2,84	251	91	2,90	264	98	3,03	295
Veľká Británia	593	3,30	1 957	598	3,30	1 973	572	3,10	1 773
EÚ-15	4 205	3,12	13 128	3 841	3,42	13 143	3 972	3,75	14 874
Česká republika	335	3,10	1 039	357	2,97	1 062	345	2,84	980
Estónsko	48	1,68	81	76	1,79	136	82	1,67	137
Maďarsko	223	2,19	488	250	2,65	662	262	2,10	550
Lotyšsko	78	1,60	125	90	1,94	175	93	1,96	182
Litva	120	2,25	270	162	1,78	288	165	1,79	295
Poľsko	711	2,65	1 884	771	2,76	2 127	800	2,96	2 368
Slovensko	145	2,00	290	164	2,60	424	168	2,14	358
Rumunsko	330	1,05	347	368	2,10	773	408	1,45	593
Bulharsko	45	1,70	77	88	2,66	234	102	2,09	213
EÚ-27	6 240	2,84	17 727	6 166	3,09	19 023	6 396	3,21	20 551
Srbsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chorvátsko	30	1,00	30	32	1,10	35	33	1,10	36
Bosna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Macedónsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nečlenské - EÚ	30	1,00	30	32	1,10	35	33	1,10	36
Európa - 31	6 270	2,83	17 757	6 198	3,07	19 058	6 429	3,20	20 588

Prameň: Cocereál, Brussels, September 2009

PLOCHY, PRIEMERNÉ HEKTÁROVÉ ÚRODY A PRODUKCIA SLNEČNICE V EURÓPE

Areas, Average Hectare Yields and Production of Sunflower Seed in the Europe

Tabuľka č. 15

Ukazovateľ	2007			2008			2009		
	plocha	úroda	produkcia	plocha	úroda	produkcia	plocha	úroda	produkcia
	tis. ha	t/ha	tis. ton	tis. ha	t/ha	tis. ton	tis. ha	t/ha	tis. ton
Rakúsko	25	2,70	68	27	3,00	80	26	2,97	76,8
Belg.-Luxembursko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dánsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fínsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Francúzsko	525	2,68	1 378	626	2,53	1 585	665	2,50	1 663
Nemecko	19	2,45	47	20	2,02	50	22	2,40	53
Grécko	20	1,10	22	12	1,30	16	15	1,20	18
Írsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Taliansko	130	2,31	300	120	2,25	270	150	2,27	341
Holandsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Portugalsko	7	0,9	6	24	0,92	22	22	0,63	14
Španielsko	601	1,18	709	725	1,13	822	808	1,11	900
Švédsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veľká Británia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
EÚ-15	1 327	1,91	2530	1 559	1,83	2 845	1 708	1,79	3 064
Česká republika	24	2,12	51	25	2,51	61	26	2,42	63
Estónsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maďarsko	511	2,04	1 042	560	2,52	1 409	540	2,40	1 296
Lotyšsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Litva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poľsko	4	1,40	6	3	1,85	6	-	-	-
Slovensko	89	2,20	196	75	2,60	196	-	-	-
Rumunsko	700	0,85	595	850	1,30	1 105	800	1,25	1 000
Bulharsko	520	0,92	478	664	1,81	1 202	656	1,95	1 279
EÚ-27	3 175	1,54	4 897	3 736	1,83	6 824	3 730	1,80	6 703
Srbsko	200	1,65	330	188	2,42	454	170	2,12	360
Chorvátsko	29	1,40	41	32	1,90	61	31	2,00	62
Bosna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Macedónsko	10	1,10	11	14	1,17	16	12	1,10	13
Nečlenské – EÚ	239	1,60	382	234	2,27	531	213	2,05	436
Európa - 31	3 414	1,55	5 279	3 69	1,85	7 355	3 943	1,81	7 138

Prameň: Cocereál, Brussels September 2009

PLOCHY, PRIEMERNÉ HEKTÁROVÉ ÚRODY A PRODUKCIA SÓJE V EURÓPE

Areas, Average Hectare Yields and Production of Soybean in the Europe

Tabuľka č. 16

Ukazovateľ	2007			2008			2009		
	plocha	úroda	produkcia	plocha	úroda	produkcia	plocha	úroda	produkcia
	tis. ha	t/ha	tis. ton	tis. ha	t/ha	tis. ton	tis. ha	t/ha	tis. ton
Rakúsko	20	2,62	53	20	2,94	59	25	2,93	74
Belg.-Luxembursko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dánsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fínsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Francúzsko	37	2,71	101	23	2,85	66	20	2,70	54
Nemecko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grécko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Írsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Taliansko	150	3,70	555	130	3,77	490	170	3,47	590
Holandsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Portugalsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Španielsko	1	1,83	1	-	-	-	-	-	-
Švédsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veľká Británia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
EÚ-15	208	3,41	710	173	3,55	615	215	3,34	718
Česká republika	3	1,60	5	3	1,60	5	3	1,60	5
Estónsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maďarsko	30	2,20	66	28	2,40	67	30	2,30	69
Lotyšsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Litva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poľsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Slovensko	10	1,70	17	10	1,80	18	-	-	-
Rumunsko	110	1,00	110	40	1,00	40	55	1,00	55
Bulharsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
EÚ-27	361	2,51	907	254	2,93	745	303	2,79	847
Srbsko	165	1,90	314	144	2,44	351	142	2,20	312
Chorvátsko	50	2,30	115	52	2,38	124	40	2,10	84
Bosna	4	2,00	8	4	2,10	8	4	2,06	8
Macedónsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nečlenské – EÚ	219	1,99	437	200	2,42	484	186	2,18	405
Európa – 31	580	2,32	1 344	454	2,70	1 228	489	2,56	1 251

Prameň: Cocal, Brussels, September 2009

TERMINOVANÉ OBCHODY S REPKOU A REPKOVÝM OLEJOM NA BURZE MATIF (€/t)

Time Bargains with Rape Seed and Rape Seed Oil on the Change in MATIF (€/t)

Tabuľka č. 17

Ukazovateľ	14.10.2009	15.10.2009	16.10.2009	19.10.2009	20.10.2009	21.10.2009	22.10.2009	23.10.2009	26.10.2009
Repka									
November 2009	266,25	266,75	267,75	269,50	269,50	270,50	269,00	265,75	265,50
Február 2010	271,25	272,25	272,50	274,50	274,50	275,75	274,75	271,75	272,75
Máj 2010	276,50	277,25	277,25	279,50	279,50	281,00	279,50	276,50	277,25
August 2010	278,75	279,25	279,50	282,25	282,25	283,25	281,50	278,50	278,75
November 2010	282,25	282,00	282,25	285,00	285,00	286,25	285,00	282,50	281,75
Február 2011	282,75	282,50	282,75	285,50	285,50	286,25	285,00	282,75	282,00
Repkový olej									
November 2009	1 040,00	1 040,00	-	-	-	-	-	-	-
Február 2010	1 045,00	1 045,00	1 045,00	1 045,00	1 045,00	1 045,00	1 045,00	1 045,00	1 045,00
Máj 2010	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00
August 2010	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00	1 050,00

Prameň: <http://www.liffe.com/reports/>

PRODUKCIA, SPOTREBA A ZAHRANIČNÝ OBCHOD OLEJNÍN, OLEJOV A ŠROTOV V EURÓPSKEJ ÚNII-27 (mil. t)

Production and Consumption of Oilseeds and Oils and Foreign Trade in the European Union- 27 (Million Tons)

Tabuľka č. 18

Ukazovateľ	2005/6	2006/07	2007/08	2008/09	September 2009/10	Október 2009/10
Produkcia						
Repka	15,523	16,092	18,358	18 896	20 000	20 600
Slnečnica	5,958	6,502	4,779	6,962	6,552	6 800
Sója	1,174	1,228	0,723	0,654	0,950	0,950
Ostatné	0,815	0,678	0,643	0,481	0,455	0,455
Spolu	23,470	24,500	24,523	26,993	27,957	28,805
Spotreba šrotov						
Sójových	32,875	33,228	35,169	32,078	32,542	32, 042
Repkových	8,496	9,100	10,413	11,680	11,945	12,222
Ostatných	7,745	7,240	6,494	7,536	7,378	7,432
Spolu	49,983	50,453	52,898	52,134	52,665	52,496
Spotreba olejov						
Repkový	6,328	7,198	7,774	8,519	8,958	9,025
Palmový	4,151	4,256	4,392	4,553	4,465	4,658
Slnečnicový	3,194	3,287	2,901	3,215	3,266	3,221
Sójový	2,915	3,368	3,377	2,845	2,823	2,790
Ostatné	3,541	3,595	3,585	3,502	3,620	3,538
Spolu	20,129	21,704	22,029	22,634	23,132	23,232
Dovoz						
Sójové šrotý	22,829	22,213	24,074	21,800	23,300	22,800
Repkové šrotý	0,084	0,106	0,109	0,161	0,150	0,150
Palmový olej	4,272	4,407	4,694	4,900	4,500	4,800
Repkový olej	0,316	0,727	0,296	0,434	0,450	0,400
Slnečnicový olej	1,235	1,205	1,063	1,050	1,020	1,020
Ostatné oleje	1,665	1,763	1,513	1,506	1,658	1,596
Oleje spolu	8,205	9,093	8,606	8,710	8,428	8,596

Prameň: USDA, FAS, Oilseeds World Market and Trade, October 2009

Produkcija bionafty v EÚ-27 sa v roku 2008 podľa European biodiesel board (september 2009) medziročne zvýšila o 35,7 % oproti roku 2007. V roku 2009 produkcia bionafty sa zvýši 2,7 krát oproti roku 2008 a dosiahne 20 909 tis ton. Najväčším producentom bionafty je Nemecko, za ním nasleduje Francúzsko, Česká republika, Taliansko a Holandsko.

Veľmi ďaleko sa javí zamýšľané zvýšenie produkcie biopalív na 5,75 percenta v roku 2010. Komisia navrhuje členským štátom zväziť komplex opatrení vrátane daňových úľav, dotácií farmárom, podporu vývoja novej generácie biopalív či preferenčné colné sadzby na dovoz biopalív z najchudobnejších rozvojových krajín. V nich by únia mala podporiť aj ich produkciu.

Aby sa dosiahol cieľ pokryť 5,75 percenta spotreby biopalivami, potrebovali by sme pestovať plodiny na tento účel na 17,5 mil. hektároch, sebestačnosť by vyžadovala 96 mil. hektárov. Vlni sa plodiny pre biopalivá v EÚ pestovali podľa odhadov na 1,8 mil. ha. Únia od roku 2003 prispieva na pestovanie energetických plodín aj osobitnou prémie do výšky 45 € na hektár.

PRODUKCIA BIONAFTY U HLAVNÝCH VÝROBCOV V EÚ (tis.t/rok)

Biodiesel Production of Main EU Producers (thousand tons per year)

Tabuľka č. 19

Krajina	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Nemecko	450	715	1 035	1 669	2 662	2 890	2 819	5 200
Francúzsko	366	357	348	492	743	872	1 815	2 505
Taliansko	210	273	320	396	447	363	595	1 910
Veľká Británia	3	9	9	54	192	150	192	609
Rakúsko	25	32	57	85	123	267	213	707
Poľsko				100	116	80	275	580
Česko	69	70	60	133	107	61	104	325
Španielsko		6	13	73	99	168	207	3 656
Portugalsko					91	175	268	468
Slovensko					82	46	146	247
Dánsko	10	41	70	71	80	85	115	140
Grécko					42	100	107	715
Belgicko					25	166	277	705
Holandsko					18	85	101	1 036
Švédsko	1	1	1	1	13	63	116	212
Slovinsko					11	11	9	100
Lotyšsko				7	10	9	30	136
Rumunsko					10	36	65	307
Litva			5	5	7	26	66	147
Bulharsko					4	9	11	435
Írsko					4	3	24	80
Malta					2	1	1	8
Estónsko				7	1	0	0	135
Cyprus					1	1	9	20
Fínsko					0	39	85	340
Maďarsko					0	7	105	186
Luxembursko					0	0	0	0
Spolu	1 134	1 504	1 933	3 168	4 890	5 713	7 755	20 909

Prameň: European biodiesel board, October 2009

Poznámka: 2008* ide o spracovateľské kapacity

4. SVETOVÝ TRH S OLEJNINAMI A RASTLINNÝMI OLEJMI

Svetová produkcia olejnatých semien v hospodárskom roku 2008/2009 sa podľa poslednej správy Ministerstva poľnohospodárstva USA a medzinárodných trhoch s olejninami z októbra 2009 v porovnaní s minulým hospodárskym rokom zvýšila o 0,8 % na 394,49 mil. ton. Medziročne vzrástla produkcia pri všetkých druhoch olejnatých semien (v intervale od 2,8 % do 20,7 %) s výnimkou bavlny, kde poklesla o 8,7 % a sója o 4,7 %. Najväčším producentom olejnin je USA, kde produkcia dosiahla objem 89,20 mil. ton, za nimi nasleduje Brazília 59,47 mil. ton, Čína 57,80 mil. ton, Argentína 35,66 mil. ton, India 33,70 mil. ton a ostatné krajiny 118,66 mil. ton.

Svetová produkcia repky dosiahla 57,89 mil. ton, t.j. o 19,9 % viac ako v minulom hospodárskom roku. Svetový obchod s repkou medziročne vzrástol. Dovoz repky sa zvýšil o 60,3 % a vývoz o 45,2 %. Spotreba repky na potravinárske užitie vzrástla oproti minulému

roku o 12,9 % na 55,16 mil. ton. Konečné zásoby sa medziročne zvýšili o 85,2 % na 6,39 mil. ton.

Svetová produkcia slnečnice v hospodárskom roku 2008/2009 medziročne vzrástla o 5,58 mil. ton, t.j. o 20,7 %. Dovoz slnečnicového semena sa zvýšil o 49,2 % na 1,85 mil. ton a vývoz o 46,1 %, t.j. na 2,06 mil. ton. Podľa analytikov spoločnosti Oil World spracovanie slnečnicových semien v celosvetovom rozsahu vzrástlo v porovnaní s rokom 2007/08 o 20,1 % a dosiahlo rekordných 28,42 mil. ton. Produkcia slnečnicového oleja dosiahla 11,61 mil. ton. Zahraničný obchod so slnečnicovým olejom sa medziročne zvýšil (dovoz o 58,7 % a vývoz o 36,3 %). Svetová spotreba slnečnicového oleja vzrástla o 21,7 % a zásoby o 43,5 %. V poslednom období pozorujeme na svetovom trhu pokles cien slnečnicových semien a oleja. V prístavoch severnej Európy klesli ceny nielen pre súčasné, ale aj budúce (plánované) dodávky.

V hospodárskom roku 2008/2009 podľa posledných odhadov z októbra 2009 dosiahla svetová produkcia sóje 21,64 mil. ton, pokles o 4,7 %. Spracovateľský priemysel spracuje 191,98 mil. ton, t.j. o 4,9 % menej v porovnaní s predchádzajúcim hospodárskym rokom. Podobná situácia je aj v stave konečných zásob, ktoré medziročne klesli o 20,5 %. Podľa CNGOIC (Národné informačné centrum pre obilniny a olejniny v Číne) v roku 2008/09 sa objem importu olejnin do Číny zvýšil o 12,8 % na 43,58 mil. ton (38,64 mil. ton bolo v roku 2007/08). Čína bude, tak ako aj v predchádzajúcich sezónach, svetový líder v dovoze olejnin. Krajina realizovala intenzívny nákup sóje z USA a Brazílie, keďže v uvedených krajinách cena tejto komodity klesla. Nehľadiac na svetovú finančnú krízu, v Číne sa dopyt drží na stabilne vysokej úrovni.

V hospodárskom roku 2009/2010 svetová produkcia olejnatých semien sa podľa poslednej správy Ministerstva poľnohospodárstva USA a medzinárodných trhoch s olejninami z októbra 2009 v porovnaní s minulým hospodárskym rokom zvýši o 7,8 % na 425,36 mil. ton. Medziročne vzrastie produkcia sóje o 16,8 % a palmových jadier o jedno percento. Produkcia ostatných druhov olejnin sa predpokladá nižšia v porovnaní s predchádzajúcim hospodárskym rokom. Najväčší objem produkcie dosiahnu producenti olejnin v USA, 96,11 mil. ton, Brazília 64,44 mil. ton, Čína 55,24 mil. ton, Argentína 27,24 mil. ton, India 33,35 mil. ton a ostatné krajiny 118,97 mil. ton.

BILANCIA OLEJNÍN VO SVETE (mil. t)

Balance of Oilseeds in the World (Million Tons)

Tabuľka č. 20

Ukazovateľ	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/09	September 2009/10	Október 2009/10
Produkcia						
Sója	220,67	237,11	221,13	210,64	243,94	246,07
Bavlna	43,47	46,00	45,94	41,96	40,64	40,17
Podzemnica olejná	33,22	30,72	32,39	34,41	31,85	31,54
Slničnica	30,04	29,80	27,02	32,60	31,93	31,94
Repka	48,50	45,09	48,29	57,89	56,56	57,81
Kopra	5,60	5,27	5,72	5,88	5,88	5,88
Palmové jadrá	9,97	10,18	11,10	11,82	11,95	11,95
Spolu	391,45	404,18	391,59	394,49	422,75	425,36
Vývoz						
Sója	63,80	71,31	79,52	76,93	77,04	77,85
Bavlna	0,96	0,84	0,84	0,49	0,65	0,65
Podzemnica olejná	2,25	2,43	2,39	2,28	2,30	2,30
Slničnica	1,52	1,88	1,41	2,06	1,76	1,65
Repka	6,98	6,63	8,20	11,91	9,78	9,92
Kopra	0,10	0,13	0,14	0,14	0,14	0,14
Palmové jadrá	0,18	0,15	0,10	0,15	0,15	0,15
Spolu	75,80	83,36	92,59	93,95	91,82	92,66
Dovoz						
Sója	64,13	69,06	78,16	75,24	75,04	76,14
Bavlna	1,10	0,84	0,75	0,50	0,63	0,63
Podzemnica olejná	1,94	1,98	2,07	2,05	2,05	2,05
Slničnica ⁶	1,39	1,75	1,24	1,85	1,59	1,59
Repka	6,68	7,01	7,56	12,12	9,45	9,37
Kopra	0,08	0,10	0,11	0,13	0,13	0,13
Palmové jadrá	0,15	0,13	0,14	0,13	0,13	0,13
Spolu	75,47	80,87	90,03	92,00	89,02	90,03
Priemyselné spracovanie						
Sója	185,19	195,66	201,93	191,98	201,01	201,02
Bavlna	32,06	33,70	34,40	32,00	31,51	31,45
Podzemnica olejná	15,41	14,05	15,16	15,49	14,29	14,14
Slničnica	26,01	26,09	23,66	28,42	28,38	28,52
Repka	44,62	43,62	46,54	52,30	54,70	55,31
Kopra	5,57	5,21	5,64	5,72	5,88	5,88
Palmové jadrá	9,90	10,04	11,01	11,56	11,90	11,90
Spolu	318,76	328,36	338,33	337,47	347,67	348,21
Konečné zásoby						
Sója	53,21	62,89	52,91	42,05	50,53	54,79
Bavlna	1,34	1,33	1,22	0,80	0,80	0,82
Podzemnica olejná	1,86	1,30	1,07	1,52	1,18	1,17
Slničnica	2,83	3,09	3,38	3,63	3,61	3,29
Repka	5,51	4,66	3,45	6,39	4,93	5,46
Kopra	0,06	0,07	0,11	0,23	0,20	0,20
Palmové jadrá	0,15	0,18	0,20	0,33	0,25	0,25
Spolu	64,95	73,51	62,32	54,95	61,50	65,98

Prameň: Oilseed World Markets and Trade, Foreign Agricultural Service, October 2009

BILANCIA RASTLINNÝCH OLEJOV VO SVETE (mil. t)

Balance of Vegetable Oils in the World (Million Tons)

Tabuľka č. 21

	Ukazovateľ	2005/2006	2006/2007	2007/08	2008/09	September 2009/10	Október 2009/10
Produkcia	Sójový olej	34,62	36,36	37,55	35,63	37,35	37,33
	Palmový olej	35,83	37,23	40,94	42,58	45,08	45,04
	Slnečnicový olej	10,60	10,61	9,67	11,61	11,58	11,64
	Repkový olej	17,30	17,01	18,29	20,49	21,44	21,69
	Bavlníkový olej	4,90	5,13	5,22	4,85	4,78	4,77
	Podzemnicový olej	4,97	4,51	4,90	4,99	4,60	4,56
	Kokosový olej	3,47	3,26	3,49	3,55	3,63	3,63
	Olivový olej	2,66	2,91	2,84	2,97	2,99	2,99
	Palmojadrový olej	4,40	4,48	4,90	5,14	5,28	5,28
	Spolu	118,72	121,50	127,80	131,81	136,73	136,92
Vývoz	Sójový olej	9,84	10,57	10,87	9,12	9,66	9,59
	Palmový olej	27,21	27,50	32,28	33,92	34,14	35,09
	Slnečnicový olej	3,95	3,96	3,36	4,58	4,07	4,16
	Repkový olej	1,67	2,00	1,93	2,36	2,53	2,61
	Bavlníkový olej	0,18	0,19	0,21	0,19	0,18	0,18
	Podzemnicový olej	0,20	0,16	0,15	0,20	0,16	0,16
	Kokosový olej	2,06	1,76	1,87	1,66	1,99	1,99
	Olivový olej	0,61	0,71	0,65	0,68	0,70	0,70
	Palmojadrový olej	1,87	2,12	2,21	2,17	2,37	2,37
	Spolu	47,59	48,96	53,53	54,88	55,81	56,84
Dovoz	Sójový olej	9,09	9,88	10,40	8,93	9,40	9,18
	Palmový olej	26,45	27,78	30,67	33,29	33,52	34,15
	Slnečnicový olej	3,23	3,34	2,54	4,03	3,60	3,67
	Repkový olej	1,48	2,21	2,03	2,33	2,33	2,25
	Bavlníkový olej	0,07	0,08	0,09	0,07	0,08	0,08
	Podzemnicový olej	0,16	0,18	0,15	0,15	0,16	0,16
	Kokosový olej	1,99	1,88	1,88	1,59	1,90	1,84
	Olivový olej	0,58	0,65	0,59	0,59	0,62	0,62
	Palmojadrový olej	1,69	2,05	2,15	2,32	2,23	2,23
	Spolu	44,74	48,06	50,49	53,29	53,83	54,18
Spotreba	Sójový olej	33,58	35,78	37,60	35,78	37,29	37,20
	Palmový olej	34,97	37,17	39,42	41,60	44,95	43,98
	Slnečnicový olej	9,81	10,27	8,93	10,87	11,13	11,09
	Repkový olej	16,93	17,45	18,38	20,05	21,23	21,29
	Bavlníkový olej	4,84	5,01	5,09	4,79	4,71	4,70
	Podzemnicový olej	5,00	4,67	4,86	4,85	4,74	4,69
	Kokosový olej	3,51	3,33	3,44	3,37	3,61	3,54
	Olivový olej	2,72	2,88	2,92	2,94	2,96	2,96
	Palmojadrový olej	4,20	4,53	4,77	5,17	5,24	5,23
	Spolu	115,56	121,09	125,40	129,41	135,85	134,68
Konečné zásoby	Sójový olej	3,45	3,34	2,82	2,48	2,36	2,21
	Palmový olej	3,87	4,22	4,13	4,48	3,86	4,61
	Slnečnicový olej	0,81	0,54	0,46	0,66	0,71	0,71
	Repkový olej	0,66	0,42	0,44	0,84	0,84	0,89
	Bavlníkový olej	0,21	0,22	0,24	0,17	0,14	0,14
	Podzemnicový olej	0,20	0,06	0,09	0,20	0,06	0,06
	Kokosový olej	0,28	0,33	0,39	0,50	0,44	0,45
	Olivový olej	1,14	1,12	0,98	0,91	0,85	0,85
	Palmojadrový olej	0,46	0,35	0,42	0,53	0,42	0,44
	Spolu	11,10	10,60	9,97	10,78	9,67	10,36

Prameň: Oilseed World Markets and Trade, Foreign Agricultural Service, October 2009

BILANCIA ŠROTOV A POKRUTÍN Z OLEJNATÝCH SEMIEN VO SVETE (mil. t)

Balance of Oilseed Meals and Scraps in the World (Million Tons)

Tabuľka č. 22

Ukazovateľ	2005/2006	2006/2007	2007/08	2008/09	September 2009/10	Október 2009/10
Produkcia						
Sójové	145,82	153,94	158,52	150,94	158,40	158,41
Bavlníkové	14,58	15,33	15,66	14,46	14,33	14,31
Repkové	26,57	25,95	27,61	31,04	32,50	32,88
Slničnicové	11,52	11,50	10,34	12,48	12,47	12,54
Rybie	4,94	5,05	5,18	5,13	5,14	5,14
Podzemnicové	5,98	5,46	5,93	6,04	5,58	5,52
Koprové	1,82	1,71	1,84	1,89	1,94	1,94
Palmojadrové	5,25	5,33	5,86	6,20	6,35	6,35
Spolu	216,47	224,26	230,94	228,17	236,72	237,08
Dovoz						
Sójové	51,16	52,60	54,32	51,63	54,56	54,01
Bavlníkové	0,48	0,44	0,42	0,35	0,35	0,35
Repkové	2,56	3,05	3,56	3,55	3,82	3,80
Slničnicové	3,30	3,41	2,84	3,85	3,45	3,45
Rybie	2,94	2,68	3,01	3,03	2,85	2,85
Podzemnicové	0,20	0,15	0,14	0,09	0,13	0,13
Koprové	0,65	0,64	0,75	0,69	0,74	0,74
Palmojadrové	3,77	3,80	4,19	4,35	4,39	4,39
Spolu	65,07	66,77	69,22	67,52	70,30	69,73
Vývoz						
Sójové	51,78	53,99	55,78	52,37	55,27	54,86
Bavlníkové	0,45	0,41	0,42	0,38	0,35	0,33
Repkové	2,69	2,88	3,60	3,60	3,96	3,94
Slničnicové	3,53	3,47	3,20	4,25	3,70	3,72
Rybie	2,73	2,59	2,84	2,83	2,85	2,85
Podzemnicové	0,25	0,19	0,14	0,17	0,12	0,12
Koprové	0,78	0,70	0,85	0,79	0,89	0,89
Palmojadrové	3,60	3,89	4,37	4,44	4,53	4,53
Spolu	65,81	68,12	71,19	68,83	71,67	71,24
Spotreba						
Sójové	145,54	152,26	157,47	151,87	157,73	157,63
Bavlníkové	14,55	15,42	15,72	14,45	14,34	14,33
Repkové	26,33	26,47	27,59	30,80	32,33	32,71
Slničnicové	11,20	11,47	10,06	11,83	12,35	12,39
Rybie	5,14	4,99	5,33	5,34	5,19	5,19
Podzemnicové	5,93	5,42	5,93	5,96	5,59	5,53
Koprové	1,66	1,63	1,78	1,76	1,79	1,79
Palmojadrové	5,32	5,41	5,80	6,06	6,20	6,20
Spolu	215,67	223,07	229,68	228,05	235,52	235,76
Konečné zásoby						
Sójové	6,23	6,52	6,11	4,44	5,11	4,37
Bavlníkové	0,27	0,22	0,15	0,14	0,13	0,13
Repkové	0,59	0,24	0,21	0,41	0,44	0,45
Slničnicové	0,27	0,24	0,16	0,40	0,29	0,28
Rybie	0,15	0,30	0,32	0,31	0,26	0,26
Podzemnicové	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Koprové	0,18	0,20	0,16	0,18	0,18	0,18
Palmojadrové	0,38	0,21	0,09	0,13	0,15	0,15
Spolu	8,09	7,93	7,21	6,02	6,57	5,83

Prameň: Oilseed World Markets and Trade, Foreign Agricultural Service October 2009

BILANCIA OLEJNÍN VO SVETE VO VYBRANÝCH KRAJINÁCH (mil. t)

Oilseeds Balance in Selected Countries of the World (Million Tons)

Tabuľka č. 23

Ukazovateľ	2005/2006	2006/2007	2007/08	2008/09	September 2009/10	Október 2009/10
Produkcia						
USA	95,67	96,84	82,45	89,20	95,86	96,11
Brazília	59,13	62,02	64,18	59,47	64,44	64,44
Čínska ľudová repub.	56,80	55,23	53,35	57,80	56,49	55,24
Argentína	45,03	53,16	51,71	35,66	55,93	57,24
India	30,70	29,92	33,65	33,70	33,25	33,35
Ostatné krajiny	104,12	107,00	105,95	118,66	116,78	118,97
Spolu	391,45	404,18	391,59	394,49	422,75	425,36
Dovoz						
Čínska ľudová repub.	29,00	29,70	38,64	43,58	39,27	40,27
EÚ-27	15,92	17,17	17,03	17,82	15,66	15,66
Japonsko	6,55	6,55	6,52	5,85	6,42	6,42
Mexiko	5,48	5,43	5,32	4,87	5,28	5,28
Tajwan	2,51	2,44	2,16	1,84	2,26	2,26
Turecko	1,75	1,94	2,14	1,62	2,06	2,06
Thajsko	1,52	1,58	1,82	1,56	1,76	1,76
Indonézia	1,38	1,51	1,42	1,43	1,83	1,83
Kórej. ľudová repub.	1,37	1,41	1,38	1,27	1,34	1,34
Egypt	0,78	1,34	1,08	1,22	1,25	1,25
Ostatné krajiny	9,22	11,81	12,54	10,97	11,91	11,92
Spolu	75,47	80,87	90,03	92,00	89,02	90,03
Vývoz						
USA	26,61	31,65	33,05	35,71	35,98	36,61
Brazília	25,98	23,54	25,44	30,06	24,53	23,73
Argentína	7,83	10,23	14,43	6,46	10,32	10,32
Kanada	6,79	7,26	7,64	9,55	7,98	8,19
Paraguaj	2,44	4,40	5,53	2,54	4,12	5,05
Čínska ľudová repub.	1,25	1,46	1,34	1,27	1,38	1,36
Ukrajina	0,63	1,24	1,17	3,67	2,32	2,22
Ostatné krajiny	4,27	3,58	4,01	4,69	5,20	5,19
Spolu	75,80	83,36	92,59	93,95	91,82	92,66
Priemyselné spracovanie						
Čínska ľudová repub.	64,97	65,28	68,47	71,81	74,77	75,03
USA	51,90	53,48	53,50	49,36	50,18	50,27
Argentína	35,93	36,95	38,78	37,72	39,49	39,06
EÚ-27	34,24	36,33	38,05	38,23	39,28	39,88
Brazília	30,01	33,48	34,65	33,57	33,75	33,75
India	25,10	24,62	27,56	26,94	27,02	27,02
Ruská federácia	6,51	7,16	6,71	8,30	8,45	8,49
Indonézia	5,58	5,74	6,21	6,73	6,93	6,93
Mexiko	5,85	5,70	5,69	5,26	5,63	5,63
Ukrajina	4,98	5,39	4,69	6,47	6,01	6,02
Japonsko	5,12	5,17	5,17	4,78	4,97	4,97
Kanada	4,92	5,10	5,53	5,57	6,28	6,28
Malajzia	4,73	4,40	4,97	5,02	5,16	5,16
Pakistan	5,10	5,16	4,78	4,94	5,05	5,07
Filipíny	2,57	2,36	2,67	2,57	2,77	2,77
Ostatné krajiny	31,26	32,03	30,92	30,21	31,98	31,92
Spolu	318,76	328,36	338,33	337,47	347,67	348,21

Ukazovateľ	2005/2006	2006/2007	2007/08	2008/09	September 2009/10	Október 2009/10
Konečné zásoby						
Argentína	18,02	24,20	24,31	17,73	21,88	24,43
USA	14,20	17,02	6,91	5,62	7,34	7,72
Brazília	16,67	18,32	19,07	11,67	14,95	15,52
Čínska ľudová rep.	4,57	2,70	4,25	9,99	8,68	9,24
EÚ-27	3,11	3,22	2,06	3,26	2,91	3,11
Ostatné krajiny	8,37	7,85	5,73	6,68	5,75	5,96
Spolu	64,95	73,51	62,32	54,95	61,50	65,98

Poznámka: Olejniny (kopra, bavlna, palmové jadra, podzemnica, repka, sója a slnečnica)

Prameň: Oilseed World Markets and Trade, Foreign Agricultural Service, October 2009

BILANCIA REPKY VO SVETE (mil. ha, mil. t)

Balance of Rapeseed in the World (Million Hectars, Million Tons)

Tabuľka č. 24

Hosp. rok	Zberová plocha	Počiatkové zásoby	Produkcia	Dovoz	Celková ponuka	Vývoz	Domáca spotreba	Konečné zásoby
1994/95	22,64	0,84	30,19	4,37	35,40	4,34	30,05	1,00
1995/96	24,17	1,00	34,31	3,87	39,18	4,17	33,34	1,67
1996/97	21,91	1,67	31,46	3,84	36,97	3,60	31,33	2,04
1997/98	23,50	2,04	33,12	4,30	39,46	4,26	34,13	1,07
1998/99	25,41	1,07	35,76	7,04	43,86	6,84	34,79	2,23
1999/00	26,75	2,23	42,48	8,20	52,92	8,21	40,46	4,25
2000/01	24,69	4,25	37,33	6,99	48,57	7,18	38,70	2,69
2001/02	23,29	2,69	36,01	4,95	43,65	4,90	35,98	2,78
2002/03	22,10	2,78	33,26	4,03	40,07	4,13	33,77	2,17
2003/04	25,47	2,17	39,43	5,15	46,75	5,49	39,16	2,10
2004/05	26,68	2,10	46,09	5,02	53,20	4,90	43,56	4,75
2005/06	27,26	4,75	48,50	6,68	59,93	6,98	47,44	5,51
2006/07	26,49	5,51	45,09	7,01	57,61	6,63	46,32	4,66
2007/08	28,08	4,66	48,29	7,56	60,52	8,20	48,87	3,45
2008/09	30,58	3,45	57,89	12,12	73,45	11,91	55,16	6,39
2009/10	31,43	6,39	57,81	9,37	73,56	9,92	58,18	5,46

Prameň: Oilseed World Markets and Trade, Foreign Agricultural Service, October 2009

CENY OLEJNATÝCH SEMIEN NA MEDZINÁRODNÝCH TRHOCH (USD/t)

Prices of Oilseeds at International Markets (USD/T)

Tabuľka č. 25

Priemer	Sója					Slnečnica		Repka	Ľan
	U.S.	U.S.	Brazil	Arg.	Rott	U.S	Rott	Hamb	Rott
	1/	2/	3/	4/	5/	8/	9/	10/	12/
1996/1997	274	278	285	288	307	258	266	284	298
1997/1998	230	233	240	231	259	256	309	296	302
1998/1999	176	177	184	179	225	223	257	227	235
1999/2000	173	175	183	180	208	168	214	190	193
2000/2001	167	169	180	175	200	167	219	202	217
2001/2002	170	174	183	179	203	238	287	220	256
2002/2003	209	232	217	221	267	265	286	285	309
2003/2004	291	294	277	285	323	282	321	317	361
2004/2005	217	214	232	228	277	316	313	262	431
2005/2006	205	202	228	227	261	261	291	292	-
2006/2007	254	264	279	279	335	343	401	375	-
2007/2008									
Október	307	340	385	372	450	392	693	521	-
November	346	374	411	403	489	406	712	562	-
December	367	407	421	437	515	423	711	597	-
Január	366	440	465	471	541	419	772	643	-
Február	430	488	494	512	572	534	826	693	-
Marec	423	473	473	514	575	578	922	754	-
Apríl	441	465	468	459	558	551	928	704	-
Máj	445	476	473	461	575	606	749	719	-
Jún	485	550	550	528	622	622	767	725	-
Júl	489	521	567	551	634	624	763	682	-
August	470	469	492	475	556	611	589	591	-
September	393	419	464	446	509	622	511	532	-
Priemer	414	452	472	469	550	532	745	644	-
2008/2009									
Október	365	322	368	362	394	558	389	439	-
November	345	318	361	354	378	520	337	409	-
December	330	310	343	335	360	492	316	368	-
Január	366	356	388	383	413	483	344	388	-
Február	351	337	364	367	390	507	369	363	-
Marec	335	344	356	347	379	498	350	352	-
Apríl	360	369	390	387	414	443	350	381	-
Máj	393	419	439	432	465	4766	413	437	-
Jún	419	443	457	453	503	410	413	434	-
Júl	397	393	452	429	463	390	370	384	-
August	397	406	484	448	470	461	365	384	-
September*	362	359	430	408	-	401	348	375	-
Priemer	368	365	403	392	421	470	364	393	-

Prameň: Oilseeds: World Markets and Trade, Oktober 2009, * odhad

Poznámka: 1) Priemerná cena platená farmárom v USA, 2) Cena v hotovosti na trhoch Central Illinois, US. NO 1 Yellow, 3) Brazília FOB cena Rio Grande), 4) Argentína FOB cena, 5) Rotterdam CIF cena, rôznych pôvod²³, 8) Cena platená farmárom v USA, 9) Rotterdam CIF cena, 10) Hamburg CIF cena, Európa „00“ Oil, 12) Rotterdam CIF cena, pôvod Kanada, No 1

CENY RASTLINNÝCH OLEJOV NA MEDZINÁRODNÝCH TRHOCH (USD/t)

Prices of Vegetable Oils at International Markets (USD/T)

Tabuľka č. 26

Priemer X.-IX.	Sójový				Slniečnicový ⁴		Podzemnicový		Palmový	Repkový (Canola)	Kokosový	Kukuričný
	U.S.	Braz.	Arg.	Rott.	U.S.	Rott.	U.S.	Rott.	Mala	Rott.	Rott.	Rott.
Ø cena	11)	12)	13)	14)	15)	16)	17)	18)	19)	20)	21)	22)
1996/1997	496	514	515	536	499	545	963	959	526	539	693	530
1997/1998	569	608	614	633	595	730	1 080	964	601	637	625	638
1998/1999	438	452	453	483	444	560	876	801	486	482	748	558
1999/2000	344	328	332	356	365	413	780	744	309	359	539	393
2000/2001	311	295	295	336	350	428	768	685	235	372	323	299
2001/2002	363	376	376	412	513	587	716	659	329	451	388	422
2002/2003	486	500	495	534	731	592	1 034	1 139	421	588	449	621
2003/2004	661	567	542	633	738	663	1 317	1 178	481	670	630	625
2004/2005	507	466	471	545	962	703	1 171	1 102	392	660	636	614
2005/2006	516	476	467	573	896	635	981	931	416	770	583	555
2006/2007	684	673	667	771	1 279	846	1 253	1 219	655	852	812	701
Priemer 97/98-06/07	488	473	471	528	687	616	998	942	432	584	573	543
2007/2008												
Október	840	896	832	1 012	1 620	1358	1 692	1 463	848	1 195	1 010	1 157
November	941	1 020	1 080	1 138	1 870	1401	2 055	1 691	935	1 273	1 131	1 242
December	996	1 045	1 105	1 164	1 907	1469	2 172	1 777	948	1 386	1 153	1 311
Január	1 097	1 177	1 160	1 276	1 984	1709	2 146	1 861	1 053	1 428	1 285	1 404
Február	1 205	1 354	1 496	1 400	2 116	1839	2 183	1 958	1 192	1 434	1 382	1 651
Marec	1 263	1 346	1 401	1 476	2 133	1863	2 205	2 203	1 291	1 519	1 471	1 842
Apríl	1 247	1 320	1 388	1 425	2 050	1838	2 301	2 200	1 247	1 469	1 443	1 920
Máj	1 285	1 322	1 240	1 436	2 147	1962	2 310	2 318	1 250	1 510	1 502	1 924
Jún	1 376	1 382	1 243	1 537	2 194	2045	2 359	-	1 199	1 577	1 551	1 815
Júl	1 335	1 326	1 273	1 511	2 150	1692	2 425	-	1 115	1 540	1 436	1 690
August	1 120	1 110	1 100	1 322	2 015	1319	2 425	2 372	879	1 355	1 193	1 323
Sept.	1 016	840	896	1 226	1 929	1176	2 425	2 341	743	1 238	1 110	1 074
Priemer 2007/2008	1 147	1 190	1 191	1 327	2 010	1639	2 225	2 018	1 058	1 410	1 306	1 529
2008/2009												
Október	783	769	773	928	1 640	950	2 138	2 110	564	1 053	856	766
November	696	698	697	824	1 190	835	1 984	1 772	489	991	719	685
December	646	627	623	738	937	759	1 879	1 436	511	836	740	593
Január	709	700	683	789	917	817	1 744	1 343	566	817	734	555
Február	638	665	659	748	882	805	1 653	1 293	577	760	673	640
Marec	622	655	652	727	937	757	1 378	1 214	595	709	625	653
Apríl	722	762	759	801	992	843	1 295	1 187	716	807	747	690
Máj	795	847	842	892	1 085	941	1 248	1 157	799	933	843	821
Jún	786	832	827	896	1 185	907	1 2567	1 154	732	920	747	872
Júl	685	751	748	837	1 177	804	1 338	1 149	647	846	686	800
August	743	814	808	886	1 179	820	1 367	1 131	719	887	747	777
Sept.*	683	759	818	846	1 174	809	1 190	1 120	675	857	701	812
Priemer	709	740	741	826	1 108	837	1 539	1 339	633	868	735	722

Prameň: Oilseeds: World Markets and Trade, USDA October 2009, * odhad

CENY ŠROTOV A POKRUTÍN Z OLEJNATÝCH SEMIEN NA MEDZINÁRODNÝCH TRHOCH (USD/t)

Prices of Oilseeds Meals and Scraps at International Markets (USD/T)

Tabuľka č. 27

Priemer X.-IX.	Šroty, pokrutiny z							
	Sóje				Snečnice		Podzemnice	Repky
	USA	Brazil.	Arg.	Hamb.	USA	Rott.	USA	Hamb.
	8)	9)	10)	11)	12)	13)	14)	15)
1996/1997	289	289	257	278	122	138	256	175
1997/1998	204	201	174	197	93	103	231	139
1998/1999	153	150	130	150	72	76	110	105
1999/2000	185	182	159	180	83	102	122	124
2000/2001	191	187	168	188	100	118	134	141
2001/2002	180	174	157	174	95	110	122	129
2002/2003	200	198	184	197	101	106	140	139
2003/2004	282	211	188	273	122	149	197	178
2004/2005	202	172	157	231	94	120	127	131
2005/2006	192	176	158	215	85	122	118	129
2006/07	226	199	181	276	116	178	109	184
Priemer 97/98–06/07								
	202	182	162	208	96	118	141	140
2007/2008								
Október	287	280	250	400	153	289	-	272
November	309	286	255	414	147	280	-	260
December	347	302	277	443	175	283	-	272
Január	365	349	291	454	234	314	-	308
Február	381	354	304	469	249	326	-	345
Marec	365	338	294	489	222	330	-	359
Apríl	364	334	302	541	180	317	-	327
Máj	359	339	302	512	170	308	-	354
Jún	431	406	346	520	177	325	-	332
Júl	454	395	363	515	210	307	-	295
August	392	338	306	458	172	277	-	247
September	389	326	294	411	198	224	-	200
Priemer 07/08	370	337	299	469	191	298	-	298
2008/2009								
Október	287	279	247	358	178	152	-	156
November	295	271	250	347	162	130	-	155
December	296	273	234	345	165	143	-	168
Január	338	324	291	378	181	164	-	200
Február	328	325	300	391	178	189	-	217
Marec	322	294	264	374	148	179	-	204
Apríl	357	329	296	398	143	182	-	222
Máj	419	381	337	444	156	195	-	231
Jún	461	380	330	448	207	208	-	227
Júl	411	356	281	439	188	192	-	184
August	447	397	319	444	163	198	-	186
September*	419	383	328	444	148	198	-	190
Priemer	365	333	290	401	168	178	-	195

Prameň: Oilseeds: World Markets and Trade, USDA, October, 2009

Poznámky

2)⁸ Priemerná veľkoobchodná cena, 48% proteínu, Decatur, USA, 3)⁹ Exportná cena FOB Rio Grande, pôvod Brazília, voľne ložené, 44-46% proteínu, 4)¹⁰ Exportná cena FOB Buenos Aires, pôvod Argentína, pelety, 5)¹¹ Cena CIF. Rotterdam, pôvod Argentína, 45-46% proteínu, 6)¹² Exportná cena FOB Mineapolis, 32%, pôvod USA, 7)¹³ Cena CIF. Rotterdam, pelety, 37-38 % proteínu, pôvod Argentína-Uruguay, 8)¹⁴ Exportná cena FOB pôvod USA, 9)¹⁵ Cena FOB Hamburg, ex-lisovne, 34% proteínu

Zoznam príloh

- Príloha č. 1** Mesačné ceny poľnohospodárskych výrobcov repky olejnej ozimnej (Sk/t)
- Príloha č. 2** Priemerné ceny poľnohospodárskych výrobcov repky
- Príloha č. 3** Mesačné ceny poľnohospodárskych výrobcov slnečnicového semena (Sk/t)
- Príloha č. 4** Priemerné ceny poľnohospodárskych výrobcov slnečnice
- Príloha č. 5** Mesačné ceny poľnohospodárskych výrobcov maku
- Príloha č. 6** Priemerné ceny poľnohospodárskych výrobcov maku siateho
- Príloha č. 7** Mesačné ceny poľnohospodárskych výrobcov sóje (Sk/t)
- Príloha č. 8** Priemerné ceny poľnohospodárskych výrobcov sóje
- Príloha č. 9** Mesačné ceny poľnohospodárskych výrobcov horčice (Sk/t)
- Príloha č. 10** Priemerné ceny poľnohospodárskych výrobcov horčice
- Príloha č. 11** Mesačné ceny poľnohospodárskych výrobcov ľanu na technické spracovanie (Sk/t)
- Príloha č. 12** Priemerné ceny poľnohospodárskych výrobcov ľanu na technické spracovanie (Sk/t)
- Príloha č. 13** Terminované obchody na burze v Budapešti
- Príloha č. 14** Nákupné ceny repky od producentov v Nemecku (Sk/t)
- Príloha č. 15** Ceny výrobcov repky v ČR (Kč/t)
- Príloha č. 16** Dovoz a vývoz vybraných olejnatých semien, olejov a pokrutín v hospodárskom roku 2007/2008
- Príloha č. 17** Colné sadzby pre dovoz olejnín na Slovensko v roku 2007
- Príloha č. 18** Dovoz olejnín do SR v tonách v rokoch 1999-2007
- Príloha č. 19** Vývoz olejnín zo SR v tonách v rokoch 1999-2007
- Príloha č. 20** Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a tonu v roku 2007

PRÍLOHY

MESAČNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV REPKY OLEJNEJ OZIMNEJ (Sk/t, €/t)

Monthly Agricultural Producer Prices of Winter Rapeseeds in SKK/ton

Príloha č. 1

Hosp. rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
2000/2001	7 141	7 136	7 145	7 200	7 200	7 090	7 000	7 250	0	0	7 100	7 000
2001/2002	7 250	7 233	7 228	7 345	7 725	7 250	7 200	7 900	0	0	0	7 000
2002/2003	7 772	7 889	8 013	8 183	7 950	7 750	8 050	8 050	0	0	0	8 050
2003/2004	8 174	8 308	8 125	8 229	8 300	7 740	8 070	8 240	0	0	0	8 150
2004/2005	8 349	8 396	8 226	7 974	7 550	8 100	8 550	8 450	0	0	0	8 750
2005/2006	6 742	6 654	6 643	6 778	6 700	7 500	7 680	7 760	0	0	0	8 850
2006/2007	8 025	8 286	8 354	8 175	7 820	8 030	8 170	8 220	0	0	0	8 500
2007/2008	8 218	8 372	8 353	8 660	8 800	9 000	8 400	8 300	0	0	0	12 500
2008/2009	12 785	12 247	11 727	11 892	11 648	8 800	9 020	8 887	0	0	0	9 899
2009/2010	7 215	7 253										
2000/2001	237,0	236,9	237,2	239,0	239,0	235,3	232,4	240,7	0,0	0,0	235,7	232,4
2001/2002	240,7	240,1	239,9	243,8	256,4	240,7	239,0	262,2	0,0	0,0	0,0	232,4
2002/2003	258,0	261,9	266,0	271,6	263,9	257,3	267,2	267,2	0,0	0,0	0,0	267,2
2003/2004	271,3	275,8	269,7	273,2	275,5	256,9	267,9	273,5	0,0	0,0	0,0	270,5
2004/2005	277,1	278,7	273,1	264,7	250,6	268,9	283,8	280,5	0,0	0,0	0,0	290,4
2005/2006	223,8	220,9	220,5	225,0	222,4	249,0	254,9	257,6	0,0	0,0	0,0	293,8
2006/2007	266,4	275,0	277,3	271,4	259,6	266,5	271,2	272,9	0,0	0,0	0,0	282,1
2007/2008	272,8	277,9	277,3	287,5	292,1	298,7	278,8	275,5	0,0	0,0	0,0	414,9
2008/2009	424,4	406,5	389,3	394,7	386,6	292,1	299,4	295,0	0,0	0,0	0,0	328,6
2009/2010	239,5	240,8										

Prameň: ŠÚ SR

Poznámka: nula znamená neuskutočený pohyb

PRIEMERNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV REPKY

Average Prices of Agricultural Rape Seed Producers

Príloha č. 2

Kalen. rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sk/t	5 355	6 018	6 640	6 702	6 773	7 033	7 063	7 140	7 248	7 807	8 202	8 334	6 762	8 126	8 292	12 514
€/t	177,75	199,76	220,41	222,47	224,82	233,45	234,45	237,00	240,59	259,14	272,26	276,64	224,46	269,73	275,24	415,39

Prameň: ŠÚ SR

1.1.1 MESAČNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV SLNEČNICOVÉHO SEMENA (Sk/t, €/t)

Monthly Agricultural Producers Prices of Sunflower Seed in SKK/ton

Príloha č. 3

Hosp. rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
2000/2001	8 156	8 300	8 338	7 684	7 655	8 250	8 567	8 420	8 490	8 550	8 900	8 540
2001/2002	8 300	8 350	8 433	8 152	8 247	8 210	8 750	9 300	8 650	8 760	8 990	8 660
2002/2003	8 440	8 560	9 265	9 400	9 493	9 500	9 600	9 360	10 000	9 500	9 200	8 730
2003/2004	8 900	8 500	8 991	9 101	9 031	9 167	9 900	9 650	9 250	9 500	9 700	9 020
2004/2005	9 040	9 300	9 000	6 898	6 943	7 016	8 300	8 767	8 750	9 600	9 890	9 260
2005/2006	8 980	9 220	7 933	7 344	7 294	7 444	7 326	7 517	7 588	7 825	7 935	8 133
2006/2007	7 900	8 125	7 800	7 125	7 224	7 161	7 483	7 267	7 000	7 200	7 300	7 450
2007/2008	8 490	8 230	9 473	11 944	12 476	11 897	13 285	13 175	13 050	12 000	12 140	12 450
2008/2009	12 980	12 730	9 850	7 564	7 557	8 256	7 610	7 715	8 357	7 827	7 970	7 674
2009/2010	7 929	7 720										
2000/2001	270,7	275,5	276,8	255,1	254,1	273,8	284,4	279,5	281,8	283,8	295,4	283,5
2001/2002	275,5	277,2	279,9	270,6	273,8	272,5	290,4	308,7	287,1	290,8	298,4	287,5
2002/2003	280,2	284,1	307,5	312,0	315,1	315,3	318,7	310,7	331,9	315,3	305,4	289,8
2003/2004	295,4	282,1	298,4	302,1	299,8	304,3	328,6	320,3	307,0	315,3	322,0	299,4
2004/2005	300,1	308,7	298,7	229,0	230,5	232,9	275,5	291,0	290,4	318,7	328,3	307,4
2005/2006	298,1	306,0	263,3	243,8	242,1	247,1	243,2	249,5	251,9	259,7	263,4	270,0
2006/2007	262,2	269,7	258,9	236,5	239,8	237,7	248,4	241,2	232,4	239,0	242,3	247,3
2007/2008	281,8	273,2	314,4	396,5	414,1	394,9	441,0	437,3	433,2	398,3	403,0	413,3
2008/2009	430,9	422,6	327,0	251,1	250,8	274,0	252,6	256,1	277,4	259,8	264,6	254,7
2009/2010	263,2	256,3										

Prameň: ŠÚ SR

Poznámka: nula znamená neuskutočený pohyb

PRÍEMERNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV SLNEČNICE

Average Agricultural Producer Prices of Sunflower Seed

Príloha č. 4

Kalen. rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sk/t	6 213	6 795	7 792	7 462	7 720	7 723	7 577	7 868	8 244	7 807	9 088	7 580	7 562	7 384	11 152	8 440
€/t	206,33	225,55	258,65	247,69	256,26	256,36	251,51	261,17	273,65	259,14	301,67	251,61	251,01	245,10	370,18	280,16

Prameň: ŠÚ SR

1.1.2 MESAČNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV MAKU (Sk/t, €/t)

Monthly Agricultural Producer Prices of Poppy Seed in SKK/ton

Príloha č. 5

Hosp. rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
2000/2001	50 730	52 000	47 000	47 000	48 000	50 000	51 000	52 200	53 800	54 000	53 250	0
2001/2002	51 300	52 050	51 500	50 500	52 333	52 250	49 500	52 250	54 200	54 160	53 830	52 530
2002/2003	51 600	48 500	48 000	52 010	52 000	48 300	47 400	52 200	54 220	54 250	54 000	53 000
2003/2004	52 000	52 150	52 000	52 133	53 400	54 000	49 790	52 050	54 250	54 300	54 050	53 780
2004/2005	52 050	52 220	50 367	50 000	50 215	50 000	48 500	49 000	48 000	49 000	49 000	49 870
2005/2006	48 000	49 500	46 940	53 000	53 000	51 000	45 970	46 200	46 000	46 800	47 500	46 000
2006/2007	46 320	44 800	42 250	56 400	58 700	53 360	47 780	49 000	47 360	45 520	45 720	43 790
2007/2008	43 180	44 175	53 750	60 335	62 450	59 000	54 750	51 480	51 360	50 310	49 960	48 860
2008/2009	48 420	62 700	68 286	67 727	71 660	64 500	66 639	60 975	60 312	60 162	55 281	51 907
2009/2010	49 825	63 289										
2000/2001	1 683,9	1 726,1	1 560,1	1 560,1	1 593,3	1 659,7	1 692,9	1 732,7	1 785,8	1 792,5	1 767,6	0,0
2001/2002	1 702,8	1 727,7	1 709,5	1 676,3	1 737,1	1 734,4	1 643,1	1 734,4	1 799,1	1 797,8	1 786,8	1 743,7
2002/2003	1 712,8	1 609,9	1 593,3	1 726,4	1 726,1	1 603,3	1 573,4	1 732,7	1 799,8	1 800,8	1 792,5	1 759,3
2003/2004	1 726,1	1 731,1	1 726,1	1 730,5	1 772,6	1 792,5	1 652,7	1 727,7	1 800,8	1 802,4	1 794,1	1 785,2
2004/2005	1 727,7	1 733,4	1 671,9	1 659,7	1 666,8	1 659,7	1 609,9	1 626,5	1 593,3	1 626,5	1 626,5	1 655,4
2005/2006	1 593,3	1 643,1	1 558,1	1 759,3	1 759,3	1 692,9	1 525,9	1 533,6	1 526,9	1 553,5	1 576,7	1 526,9
2006/2007	1 537,5	1 487,1	1 402,4	1 872,1	1 948,5	1 771,2	1 586,0	1 626,5	1 572,1	1 511,0	1 517,6	1 453,6
2007/2008	1 433,3	1 466,3	1 784,2	2 002,8	2 073,0	1 958,4	1 817,4	1 708,8	1 704,8	1 670,0	1 658,4	1 621,9
2008/2009	1 607,2	2 081,3	2 266,7	2 248,1	2 378,7	2 141,0	2 212,3	2 023,5	2 002,3	1 996,8	1 835,2	1 722,8
2009/2010	1 653,9	2 100,8										

Prameň: ŠÚ SR

Poznámka: nula znamená neuskutočený pohyb

PRÍEMERNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV MAKU SIATEHO

Average Agricultural Producer Prices of Poppy Seed

Príloha č. 6

Kalend. rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sk/t	36 124	54 457	37 417	34 737	50 839	48 744	49 000	48 909	51 694	50 586	52 298	51 072	49 875	48 990	53 426	63 549
€/t	1 199,10	1 807,64	1 242,02	1 153,06	1 687,55	1 618,00	1 626,50	1 623,48	1 715,93	1 679,15	1 735,98	1 695,28	1 655,55	1 626,17	1 773,42	2 109,44

Prameň: ŠÚ SR

1.1.3

1.1.4 MESAČNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV SÓJE (Sk/t, €/t)

Monthly Agricultural Producer Prices of Soybean in SKK/ton

Príloha č. 7

Hosp. rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
2000/2001	11 000	10 800	11 000	7 100	8 400	8 560	8 050	8 500	8 600	8 640	9 900	10 600
2001/2002	11 800	15 000	11 530	8 750	8 275	7 900	8 500	8 550	8 980	8 930	9 000	9 500
2002/2003	11 990	15 000	11 800	8 033	8 017	7 900	8 600	8 800	9 100	8 850	9 980	8 930
2003/2004	12 000	14 600	11 900	8 300	8 300	7 910	8 710	8 900	9 250	8 900	9 730	9 260
2004/2005	10 840	14 250	11 400	8 550	8 433	8 400	8 680	8 820	8 800	8 890	9 100	9 180
2004/2005	9 950	12 950	10 480	8 840	7 880	8 000	7 400	8 050	8 430	8 500	8 500	8 990
2006/2007	8 045	9 380	8 100	7 600	7 233	7 232	7 133	7 100	6 850	7 160	7 950	8 125
2007/2008	7 950	8 920	8 310	7 720	7 813	8 490	9 163	9 030	9 500	9 580	10 000	10 080
2008/2009	10 000	10 120	10 060	9 500	8 883	8 767	8 643	8 496	9 505	9 746	10 032	11 252
2009/2010	9 999	11 192										
2000/2001	365,1	358,5	365,1	235,7	278,8	284,1	267,2	282,1	285,5	286,8	328,6	351,9
2001/2002	391,7	497,9	382,7	290,4	274,7	262,2	282,1	283,8	298,1	296,4	298,7	315,3
2002/2003	398,0	497,9	391,7	266,6	266,1	262,2	285,5	292,1	302,1	293,8	331,3	296,4
2003/2004	398,3	484,6	395,0	275,5	275,5	262,6	289,1	295,4	307,0	295,4	323,0	307,4
2004/2005	359,8	473,0	378,4	283,8	279,9	278,8	288,1	292,8	292,1	295,1	302,1	304,7
2004/2005	330,3	429,9	347,9	293,4	261,6	265,6	245,6	267,2	279,8	282,1	282,1	298,4
2006/2007	267,0	311,4	268,9	252,3	240,1	240,1	236,8	235,7	227,4	237,7	263,9	269,7
2007/2008	263,9	296,1	275,8	256,3	259,3	281,8	304,2	299,7	315,3	318,0	331,9	334,6
2008/2009	331,9	335,9	333,9	315,3	294,9	291,0	286,9	282,0	315,5	323,5	333,0	373,5
2009/2010	331,9	371,5										

Prameň: ŠÚ SR

Poznámka: nula znamená neuskutočnený pohyb

PRIEMERNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV SÓJE

Average Agricultural Producers Prices of Soybean

Príloha č. 8

Kalend. rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sk/t	7 924	10 107	9 453	9 574	11 238	11 224	10 227	10 005	9 078	8 944	9 115	9 168	8 875	7 840	7 786	9 380
€/t	263,03	335,49	313,78	317,80	373,03	372,57	339,47	332,11	301,33	296,89	302,56	304,32	294,60	260,24	258,45	311,36

Prameň: ŠÚ SR

1.1.5 MESAČNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV HORČICE (Sk/t, €/t)

Monthly Prices of Agricultural Mustard Seed Producers in SKK/ton

Príloha č. 9

Hosp. rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
2000/2001	9 800	10 100	8 633	8 750	8 800	9 130	9 630	9 650	9 950	9 900	10 270	9 900
2001/2002	9 860	8 625	8 950	10 000	9 500	10 500	9 720	9 880	10 200	10 150	10 360	10 120
2002/2003	9 970	9 400	10 000	9 433	10 200	10 000	9 840	9 940	10 260	10 320	10 450	10 220
2003/2004	9 500	10 900	11 160	9 500	9 750	10 020	10 000	9 830	9 500	10 340	10 470	10 270
2004/2005	9 450	10 200	10 200	8 800	9 650	9 740	9 870	9 740	9 470	9 500	9 950	9 830
2005/2006	9 270	8 875	10 000	8 175	9 070	9 240	8 800	8 940	9 050	9 220	9 660	9 800
2006/2007	9 000	8 813	8 850	8 790	8 990	9 000	9 360	9 500	9 340	9 380	9 720	9 890
2007/2008	9 320	9 715	10 000	10 200	11 050	11 120	12 000	11 620	10 980	11 000	11 120	11 370
2008/2009	10 950	11 400	15 300	15 700	17 050	17 500	17 000	17 045	16 178	16 220	13 951	13 499
2009/2010	13 543	13 418										
2000/2001	325,3	335,3	286,6	290,4	292,1	303,1	319,7	320,3	330,3	328,6	340,9	328,6
2001/2002	327,3	286,3	297,1	331,9	315,3	348,5	322,6	328,0	338,6	336,9	343,9	335,9
2002/2003	330,9	312,0	331,9	313,1	338,6	331,9	326,6	329,9	340,6	342,6	346,9	339,2
2003/2004	315,3	361,8	370,4	315,3	323,6	332,6	331,9	326,3	315,3	343,2	347,5	340,9
2004/2005	313,7	338,6	338,6	292,1	320,3	323,3	327,6	323,3	314,3	315,3	330,3	326,3
2005/2006	307,7	294,6	331,9	271,4	301,1	306,7	292,1	296,8	300,4	306,0	320,7	325,3
2006/2007	298,7	292,5	293,8	291,8	298,4	298,7	310,7	315,3	310,0	311,4	322,6	328,3
2007/2008	309,4	322,5	331,9	338,6	366,8	369,1	398,3	385,7	364,5	365,1	369,1	377,4
2008/2009	363,5	378,4	507,9	521,1	566,0	580,9	564,3	565,8	537,0	538,4	463,1	448,1
2009/2010	449,6	445,4										

Prameň: ŠÚ SR

Poznámka: nula znamená neuskutočený pohyb

Príloha č. 10

PRIEMERNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV HORČICE

Average Producer Prices of Mustard Seed

Kalend. rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sk/t	5 183	8 146	8 595	9 308	9 939	9 558	9 769	9 147	9 616	9 927	10 146	9 717	9 269	9 001	9 958	13 568
€/t	172,04	270,40	285,30	308,97	329,91	317,27	324,27	3003,62	319,19	329,52	336,79	322,55	307,67	298,78	330,55	450,38

Prameň: ŠÚ SR

1.1.6 LAN NA TECHNICKÉ SPRACOVANIE (Sk/t, €/t)

Flax Seeds for Technical Processing in SKK/ton

Príloha č. 11

Hosp. rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
2000/2001	0	0	10 000	9 700	9 800	9 760	9 320	9 560	9 860	9 820	10 940	10 460
2001/2002	0	0	10 260	10 750	10 000	10 000	9 460	10 000	10 140	10 240	11 260	10 540
2002/2003	10 410	10 500	10 000	9 000	10 000	10 150	9 530	10 060	10 230	10 270	11 320	10 640
2003/2004	10 930	10 520	10 200	9 900	10 000	9 950	9 000	9 400	9 900	9 500	11 220	11 060
2004/2005	10 700	10 000	10 250	10 167	10 119	10 000	9 010	10 000	9 780	9 970	10 920	10 670
2005/2006	10 880	10 120	10 350	10 367	9 883	9 775	8 930	9 980	9 460	10 000	10 120	11 000
2006/2007	10 640	10 330	10 500	9 450	9 600	9 600	9 534	10 000	9 820	9 000	9 600	10 200
2007/2008	10 470	9 400	10 905	10 400	9 620	9 833	10 200	10 390	10 320	9 980	9 800	9 980
2008/2009	10 120	9 950	12 150	14 067	13 000	13 500	13 160	13 170	11 599	11 454	11 502	10 900
2009/2010	9 952	10 237										
2000/2001	0,0	0,0	331,9	322,0	325,3	324,0	309,4	317,3	327,3	326,0	363,1	347,2
2001/2002	0,0	0,0	340,6	356,8	331,9	331,9	314,0	331,9	336,6	339,9	373,8	349,9
2002/2003	345,5	348,5	331,9	298,7	331,9	336,9	316,3	333,9	339,6	340,9	375,8	353,2
2003/2004	362,8	349,2	338,6	328,6	331,9	330,3	298,7	312,0	328,6	315,3	372,4	367,1
2004/2005	355,2	331,9	340,2	337,5	335,9	331,9	299,1	331,9	324,6	330,9	362,5	354,2
2005/2006	361,1	335,9	343,6	344,1	328,1	324,5	296,4	331,3	314,0	331,9	335,9	365,1
2006/2007	353,2	342,9	348,5	313,7	318,7	318,7	316,5	331,9	326,0	298,7	318,7	338,6
2007/2008	347,5	312,0	362,0	345,2	319,3	326,4	338,6	344,9	342,6	331,3	325,3	331,3
2008/2009	335,9	330,3	403,3	466,9	431,5	448,1	436,8	437,2	385,0	380,2	381,8	361,8
2009/2010	330,3	339,8										

Prameň: ŠÚ SR

Poznámka: nula znamená neuskutočený pohyb

PRÍEMERNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBCOV LANU NA TECHNICKÉ SPRACOVANIE

Average Producer Prices Flax Seeds for Technical Processing

Príloha č. 12

Kalend. rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sk/t	6 541	7 500	8 082	9 359	9 038	8 896	9 265	9 947	10 039	9 924	10 137	10 090	10 157	10 017	10 196	12 220
€/t	217,12	248,95	268,27	310,66	300,01	295,29	307,54	330,18	333,23	329,42	336,49	334,93	337,15	332,50	338,45	405,36

Prameň: ŠÚ SR

Príloha č. 13
TERMÍNOVANÉ OBCHODY NA BURZE V BUDAPEŠTI
 Time Bargains at Stock-Exchange in Budapest

Komodita	Termín	9.1. 2009	10. 2. 2009	10.3. 2009	10. 3. 2009	10. 3. 09 / 10. 2. 09
		Cena v HUF/t			Cena €/t	Vývoj v %
Repka	august 2009	70 000	76 400	77 000	251,64	-5,2
Repka	november 2009	70 600	80 400	80 000	261,45	-6,4
Slničnica	máj 2008	57 000	64 500	66 000	215,69	-3,8
Slničnica	október 2009	63 000	66 000	67 000	218,96	-4,6

Prameň: Budapest Stock Exchange, 11. marec 2009

Prepočet kurzom NBS ku dňu 10. 3. 2009, 1 EUR = 305,99 HUF, PPA-ATIS

Príloha č. 14
NÁKUPNÉ CENY REPKY OD PRODUCENTOV V NEMECKU v €/t
 Producer Prices of Rape Seed in Germany in SKK/t

Plodina	Priemerná cena					
	5. t. 2009	6. t. 2009	7. t. 2009	8. t. 2009	9. t. 2009	10. t. 2009
Repka	284,61	272,30	278,56	273,86	267,03	257,49

Prameň: ZM, PPA-ATIS

Príloha č. 15

CENY VÝROBCOV REPKY V ČR v Kč/t
 Producer Prices of Rape Seed in the Czech Republic in CZK/t

Rok/ mesiac	2007				2008	2008				2009
	9.	10.	11.	12.	1.	9.	10.	11.	12.	1.
Repka	7 629	8 072	8 508	8 532	9 849	9 238	8 863	8 491	8 142	8 174

Prameň: ČSÚ, SZIF TIS ČR

Príloha č. 16

DOVOZ A VÝVOZ VYBRANÝCH OLEJNATÝCH SEMIEN, OLEJOV A POKRUTÍN V HOSPODÁRSKOM ROKU (t)
 Import and Export of Selected Oilseeds, Oils and Press Residues in the Marketing Year (T)

Položka colného sadzobníka	2005/2006		2006/2007		2007/2008	
	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz
1201 00 Sójové bôby, drvené alebo nedrvené	15 669	501	7 012*	796	7 233*	7 214
1201 00 10 -Na siatie	59	0	82	0	0	0
1204 00 Semená ľanové, drvené alebo nedrvené	210	1 178	163	1 476	259	276
1205 10 Semená repky alebo semená repky olejnej, drvené alebo nedrvené	3 309	87 009	5 724	123 206	4 725	138 922*
1205 10 10 -Na siatie	11	0	368	518	624	1 642
1206 00 Semená slnečnicové, drvené alebo nedrvené	2 713	119 867	2 879	108 490	2 908	97 500*
1206 00 10 -Na siatie	1 087	10 550	923	3 360	655	3 259
1207 91 Makové semená	1 392	518	1 247	228	1 339	153
1207 91 10 -Na siatie	0	0	199	0	0	0
1207 50 Horčičné semená	541	750	1 175	574	685	487
1207 50 10 -Na siatie	63	10	15	23	41	262
1507 Sójový olej a jeho frakcie, rafinované alebo nerafinované, chemicky nemodifikované	17 465	125	12 643	229	5 809	164
1515 11 00 Ľanový olej a jeho frakcie ¹³ -Surový olej	172	0	912	0	0	0
1512 Slnečnicový olej, alebo požltový olej alebo bavlníkový olej a ich frakcie, rafinované alebo nerafinované, ale chemicky nemodifikované	19 558	20 000	19 486	23 076	14 378	14 552
1514 Olej z repky, repky olejnej alebo horčicový olej a ich frakcie, rafinované alebo nerafinované, ale chemicky nemodifikované	21 536	7 556	16 409	6 401	37 467	7 428
2304 00 00 Pokrutiny a iný pevný odpad, tiež drvené alebo vo forme peliet, vznikajúce extrahovaním sójového oleja	175 059	228	164 291	6	154 970	60
2306 30 00 Pokrutiny zo slnečných semien	6 458	43 340	9 365	47 945	5 495	33 101
2306 41 00 Pokrutiny zo semien repky olejnej: s nízkym obsahom kyseliny erukovej	4 967	6 772	11 176	19 009	11 274	39 047

Prameň: zahraničný obchod MP SR september 2009

Príloha č. 17

1.1.7

1.1.8 COLNÉ SADZBY PRE DOVOZ OLEJNÍN NA SLOVENSKO V ROKU 2008-2009

Customs Tariffs of Oilseeds Import Valid in Slovakia in 2008-2009

Pol. col. sadzobníka	Názov tovaru	Colné sadzby v %
1 205 10	Semená repky, repky olejky, tiež drvené	bez cla
1205 10 10	Na siatie	bez cla
1205 10 90	Ostatné	bez cla
1 205 90 00	Ostatné	bez cla
1206 00	Semená slnečnicové, tiež drvené	bez cla
1206 00 10	Na siatie	bez cla
	Ostatné	bez cla
1206 00 91	Lúpané, v šupke šedej a bieloprúžkovanej	bez cla
1206 00 99	Ostatné	bez cla
1207 50	Horčicové semená	bez cla
1207 50 10	Na siatie	bez cla
1207 50 90	Ostatné	P10A
1207 91	Makové semená	bez cla
1207 91 10	Na siatie	bez cla
1207 91 90	Ostatné	bez cla
1201 00	Sójové bôby, tiež drvené	bez cla
1201 00 10	Na siatie	bez cla
1201 00 90	Ostatné	bez cla

Prameň: Nariadenie Komisie (ES) č. 1031/2008 zo 19.septembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa príloha 1 k nariadeniu (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku¹³

Príloha č. 18

DOVOZ OLEJNÍN DO SR V TONÁCH

Import of Oilseeds to Slovakia (in tons)

Colný sadz. ¹	Komodita	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1201 00	Sójové bôby, drvené alebo nedrvené	2 938	1 394	1 743	3 654	2 389	16 145	16 024	15 433	7 718*	28 127
1204 00	Semená ľanové, drvené alebo nedrvené	81	82	54	103	108	111	143	238	193	250
1205	Semená repky drvené alebo nedrvené	34 997	82	1 817	8 473	11 166	176	810	5 847	4 064	10 564
1206 00	Semená slnečnice drvené alebo nedrvené	837	3 228	584	448	900	2 573	2 346	2 228	3 330	3 029
1207 50	Horčičné semená	3	71	1 567	1 439	971	76	20	771	657	668
1207 91	Makové semená	1 253	1 159	1 310	1 461	1 773	1 528	1 222	1 324	1 329	1 282

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, MP SR, marec 2009

Príloha č. 19

VÝVOZ OLEJNÍN ZO SR V TONÁCH

Export of Oilseeds to Slovakia (in tons)

Colný sadz.	Komodita	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1201 00	Sójové bôby, drvené, nedrvené	5 376	4 090	3 453	2 695	1 660	4 775	546	452	4 581	3 516
1204 00	Semená ľanové, drvené, nedrvené	932	979	1 365	648	1 016	616	1 357	1 519	1 179	573
1205	Semená repky drvené, nedrvené	68 375	22 047	82 572	79 980	5 344	45 538	70 179	116 500	141 776	121 812
1206 00	Semená slnečnice drvené, nedrvené	81 915	62 498	87 301	62 451	80 004	71 309	112 910	70 796	127 942	113 772
1207 50	Horčičné semená	1 398	1 738	1 277	1 780	1 482	816	984	94	284	644
1207 91	Makové semená	133	166	22	178	178	444	391	372	174	213

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, VÚEPP, MP SR, marec 2009

VLASTNÉ NÁKLADY A VÝNOSY V SK NA 1 HEKTÁR A 1 TONU V ROKU 2008
Actual Costs and Revenues in SKK per hectare and ton in 2008

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuričná	Repárska	Zemiak.	Zemiak- ovsená	Horská	
REPKA						
Priame náklady spolu	24 025	25 438	22 926	23 253	26 842	24 466
VN celkom na ha	28 481	31 176	26 767	25 997	29 661	28 986
Úroda t/ha	2,96	3,30	2,54	2,46	2,01	2,90
VN na tonu	9 626	9 414	10 534	10 460	14 452	9 975
Výnosy na ha hl. výrobku	44 097	46 140	44 368	52 486	38 851	44 692
Hospodársky výsledok na t	5 277	4 536	6 925	10 803	4 604	5 426
Počet podnikov	23	18	7	6	8	62
SLNEČNICA						
Priame náklady spolu	20 188	23 987	-	0	0	20 856
VN celkom na ha	25 404	30 113	-	0	0	26 110
Úroda t/ha	2,82	3,01	-	0	0	2,85
VN na tonu	8 994	10 020	-	0	0	9 140
Výnosy na ha hl. výrobku	26 648	31 838	-	0	0	27 461
Hospodársky výsledok na t	440	574	-	0	0	473
Počet podnikov	20	8	3	0	0	31

Prameň: Vlastné náklady a výsledky hospodárenia poľnohospodárskych podnikov v SR za rok 2008
v triedení podľa výrobných oblastí, VÚEPP, Bratislava 2009

SUMMARY

In the marketing year 2008/2009, total oilseeds supply including beginning stocks and import reached 633,1 thousand tons. In comparison with the marketing year 2007/08, domestic consumption was increased by 21,2 % due to food consumption increase by 45,8 %. Rape seed consumption for production of methylester of rape seed oil (MERO) was increased by 7,5 %. According to our calculations, export of oilseeds reached 330,7 thousand tons. Ending stocks were reached 1 113 tons.

In 2008 as compared to 2007, average producer prices of oilseeds were higher by 18,9 % - 50,9 % excluding sunflower seed. Its prices were decreased by 24,3 %.

In the marketing year 2009/2010, oilseeds were sown at 271 648 hectares, i.e. an increase by 8,4 % per year. The share of oilseeds in the 2009 sown structure reached 20,1 %, it means an increase by 1,5 percentage points as compared to the previous year. Sown areas of all oilseeds types were increased at the interval from 2,5 % (rape seed) to 91,3 % (mustard).

Due to unfavourable climatic conditions during vegetation period, average hectare yields by all types of oilseeds were lower by 1,3 % - 14,9 % in comparison with 2008. Due to lower average hectare yields, it is assumed that the production volume will reach the level of 638,6 thousand tons, it means fewer than 1 %. Production will be increased by sunflower, soybean, mustard and line, because their areas were increased very significantly.

Total oilseeds supply is estimated to reach the level of 654,2 thousand tons. In comparison with the previous year, domestic consumption of oilseeds will be decreased by 6,8 % due to decreased rape seed consumption for production of vegetable fats and oils (by 15,9 %) and for production of methylester of rape seed oil (by 19,4 %). Consumption of sunflower for food using will be increased by 8,7 %. Export of oilseeds will be increased by 3,5% (to 342,2 thousand tons) as compared to the previous year.

In 2009 as compared to 2008, average producer prices of main types of oilseeds (rapeseed and sunflower seed) were decreased. Vice versa, prices of other oilseeds types (poppy seed, mustard seed, soybean and line seed) were higher.

In the marketing year 2010/2011, it is assumed a decrease of sown areas of oilseeds (by 2,9 %). Total oilseeds production is estimated to be at the level of 644,7 thousand tons, i.e. an increase by 1% due to higher average hectare yields. In comparison with the actual year, total supply together with import and beginning stocks will be higher by 1,5 % and it is expected to reach 663,8 thousand tons. Export of oilseeds will be increased by 1 % (to 356,7 thousand tons) in comparison with the previous year.

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Olejniny

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a Ministerstvo pôdohospodárstva SR. Vydanie prvé. Náklad 30 výtlačkov. Rozsah 45 strán, v tom 27 tabuliek a 20 príloh.

© VÚEPP Bratislava

ISSN 1337-4540